Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 5

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἐξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δρὰχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια δισμ. 50, Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' οἱ συνδρομοὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 44ος | Ἀθῆναι, 2 Ὀκτωβρίου 1937 | Ἔτος 59ον.—Ἀριθ. 44

Η ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ—4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Ο ΓΕΡΟ-ΜΥΡΙΟΚΡΙΜΑΤΙΣΜΕΝΟΣ

Ἦταν μιὰ φορὰ ἕνας γέρος, μὰ πολὺ-πολὺ γέρος, καμπούρης ἀπὸ τὰ χρόνια καὶ μὲ τὸ πρόσωπό του γεμᾶτο ζάρες, ποὺ ὅλοι οἱ συγχωριανοί του τὸν φώναζαν ὁ Γέρο-Μυριοκριματισμένος, γιατὶ ἦταν πιὸ κακὸς ἀπ' ὅλους τοὺς κακοὺς μαζὶ καὶ ἡ ψυχή του ἦταν μαύρη ἀπὸ τὰ τόσα κρίματά του.

Λοιπὸν ὁ γερο-Μυριοκριματισμένος εἶχε ἕνα κελλάρι γεμᾶτο τυριά, λουκάνικα, χοιρομέρια καὶ ἕνα πιθάρι μὲ παστὸ φυλαγμένο μέσα στὸ λάδι· μὰ δὲν ἔδινε ποτέ του τίποτε σὲ κανένα. Οὔτε ποτέ του ἔμπαζε ἄνθρωπο μέσα στὸ σπίτι του γιὰ νὰ τὸν φιλοξενήσῃ, μᾶλο ποὺ ἦταν τόσο μεγάλο, ὥστε μποροῦσε νὰ χαθῇ κανεὶς μέσα σ' αὐτό.

Ὁ Μυριοκριματισμένος ἔδινε στοὺς συχωριανούς του χρήματα καὶ στάρι δανεικά. Ὕστερα ὅμως τοὺς ζητοῦσε νὰ τοῦ δώσουν πίσω τὰ διπλὰ ἀπ' ὅσα τοὺς εἶχε δανείσει, ἀλλιῶς τοὺς ἔρριχνε στὴ φυλακὴ καὶ τοὺς ἔπαιρνε κιόλας ὅ,τι εἶχαν καὶ δὲν εἶχαν.

Κάθε βράδυ κατέβαινε κάτω στὸ κελλάρι του καὶ μετροῦσε τὰ λουκάνικά του ἕνα-ἕνα. Ὕστερα ἔβγαζε τὰ κομμάτια τὸ παστὸ μὲ μιὰ κουτάλα ἀπὸ τὸ λάδι ὅπου κολυμποῦσαν καὶ τὰ μετροῦσε καὶ αὐτά. Ἔπειτα πήγαινε στὰ χοιρομέρια του καὶ στὰ τυριά του καὶ τὰ κοίταζε ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς γιὰ νὰ ἰδῇ μήπως τυχὸν πιάσουν σκουλήκια.

Ὅταν τελείωνε πήγαινε στὸ ὑπόγειο καὶ ἀπὸ κεῖ ἀνέβαζε ἐπάνω στὴν κάμαρά του τέσσερις ξερὲς κολοκύθες ποὺ τὶς εἶχε γεμάτες μὲ φλουριά. Τὰ μετροῦσε καὶ αὐτὰ ἕνα-ἕνα καὶ τὰ στοίβαζε σὲ κολωνίτσες καὶ ὕστερα τὰ ξανάβαζε πάλι ἕνα-ἕνα μὲς στὶς κολοκύθες καὶ τὰ φύλαγε πάλι στὸ ὑπόγειο.

Ὅλα αὐτὰ τοῦ παίρναν πολὺν καιρὸ καὶ τὸν ἔβαζαν σὲ κόπο μεγάλο. Ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ τὴ νύχτα ἦταν πιασμένος μ' αὐτὲς τὶς δουλειές, ἔτσι ποὺ μόλις τοῦμενε καιρὸς νὰ κοιμηθῇ καὶ νὰ φάῃ.

Ἕνα βράδυ, ἐκεῖ ποὺ ἐξέταζε τὰ χοιρομέρια του, εἶδε πὼς στὶς ἄκρες ἕνα γάτο, ἤ, καλύτερα ἀκόμη μιὰ γάτα, γιατὶ αὐτὲς κρατοῦνε περισσότερο στὸ σπίτι καὶ δὲν γυρίζουν στὰ κεραμίδια.

Καὶ τ' ἄλλο πρωῒ ἡ καλὴ γριούλα τοῦ ἔφερε μιὰ γάτα ἄσπρη καὶ σταχτιά, μὲ ὡραία μακρυὰ καὶ ἀφράτη γούνα ποὺ τὴ λέγαν Σερπετή.

Μόλις τὴν ἔβγαλαν ἀπὸ τὸ καλάθι ἡ Σερπετὴ κατατρομαγμένη ἔτρεξε καὶ χώθηκε κάτω ἀπὸ ἕνα ἔπιπλο. Σὲ λίγο ὅμως ἀναγκάστηκε νὰ βγῇ ἀπὸ τὴν κρυψώνα τῆς, γιατὶ ὁ γερο-Μυριοκριματισμένος δὲν τῆς ἔδινε τί-

Κάθε τόσο ἄγγιζε μὲ τὰ δάχτυλά του τὰ πόδια τοῦ γέρου γιὰ νὰ ἰδῇ ἂν εἶχαν κρυώσει γιὰ καλά . . .

ἤταν φαγωμένα. Μπᾶ, ποιὸς μποροῦσε νἄχει κάνει αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ;

Ἀπὸ τὴ στενοχώρια του δὲν μπόρεσε οὔτε νὰ φάῃ οὔτε νὰ κοιμηθῇ καὶ τὸ ἄλλο πρωΐ, σὰν ἦρθε ἡ γυναίκα ποὺ τοῦ πουλοῦσε μῆλα, τῆς εἶπε τὴ φοβερὴ ἀνακάλυψη ποὺ εἶχε κάνει.

— Θἄχῃς ποντίκια τὸ δίχως ἄλλο στὸ σπίτι σου, τοῦ εἶπε ἐκείνη.

— Ποντίκια ; ὦ συφορά μου !

Κι' ἀπελπισμένος ὁ γερο-φυλάργυρος ἔπιασε τὸ κεφάλι του μὲ τὰ χέρια του.

— Τὸ καλὸ ποὺ σοῦ θέλω, τοῦ λέει ἡ γριά, νὰ κοιτάξῃς νὰ πάρῃς ποτε νὰ φάῃ καὶ ἔπρεπε νὰ φροντίσῃ μονάχη της γιὰ τὴν τροφή της.

Φαίνεται λοιπὸν πὼς τσάκωσε ὅλα τὰ ποντίκια τοῦ σπιτιοῦ καὶ ὅλα τὰ ποντίκια τῆς γειτονιᾶς ἀκόμη, γιατὶ θράψηκε καὶ πάχυνε κι' ἔγινε τόσο ὄμορφη ποὺ ἦταν μιὰ χαρὰ νὰ τὴ βλέπῃς. Κι' ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ τὰ εἶχε ξεπαστρέψει τόσο καλὰ ὅλα, ποὺ ὁ ἀφεντικός της γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ τῆς ἔδωσε κάνα-δυὸ πετσοῦλες ἀπὸ τὰ λουκάνικα ποὺ ἔτρωγε.

Ἐπειδὴ ὅμως δὲν τῆς ἔδινε τίποτε ἄλλο ἡ γάτα ἄρχισε πάλι ν' ἀδυνατίζῃ καὶ καθὼς δὲν ἦταν πιὰ ποντί-

κια γιὰ νὰ τὰ κυνηγήσῃ, καθόταν σὲ μιὰ γωνιὰ κι' εἶχε κρεμασμένο τὸ κεφάλι της κι' ἦταν ἡ κακομοίρα ἀξιολύπητη.

Ὅταν ἡ γριὰ ποὺ εἶχε φέρει τὴ γάτα τὴν εἶδε σὲ τί χάλια βρισκόταν, εἶπε στὸν Μυριοκριματισμένον :

—Ἂν δὲν δίνῃς τῆς γάτας νὰ τρώῃ θὰ σοῦ ψοφήσῃ, γιατὶ τώρα πιὰ τὰ ἔφαγε ὅλα τὰ ποντίκια.

— Καὶ δὲν πάει νὰ ψοφήσῃ ! Ἐγὼ δὲν τὴν ἔχω πιὰ ἀνάγκη !

— Μὰ τότε θὰ ξεναγεμίσῃ τὸ σπίτι σου ποντίκια καὶ θἄχῃς πάλι τὰ ἴδια !

Σὰν τἄκουσε αὐτὸ ὁ γερο-φιλάργυρος φοβήθηκε καὶ ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα ἄρχισε νὰ δίνῃ τῆς γάτας λίγο ἀπὸ τὸ γάλα του ποὺ ἔπινε τὸ πρωΐ καὶ πότε-πότε κανένα ξεροκόμματο ψωμὶ ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ μασήσῃ μὲ τὰ λιγοστὰ γέρικα δόντια του.

Ἡ γάτα πάλι κοιμόταν στὰ πόδια του κι' ἔτσι τὸν ἔκανε νὰ μὴ χρειάζεται πιὰ τὴ μπουκάλα μὲ τὸ ζεστὸ νερὸ ποὺ ἄλλοτε ἔβαζε πάντοτε κάτω ἀπὸ τὰ σκεπάσματά του γιὰ νὰ μὴν κρυώνῃ. Ἦταν κι' αὐτὸ μιὰ οἰκονομία ! Καὶ καθὼς καὶ οἱ γάτες καὶ οἱ σκύλοι καὶ τὰ πουλιὰ ἀκόμη, ὅταν ζήσουν πολλὰ χρόνια σ' ἕνα σπίτι καταντοῦν στὸ τέλος νὰ μοιάζουν μὲ τ' ἀφεντικά τους, ἔτσι κι' ἡ Σερπετούλα ἄρχισε νὰ μοιάζῃ κι' αὐτὴ μὲ τὸν δικό της ἀφεντικὸ κι' ἀπόκτησε μιὰ μούρη σουβλερή, μάτια γυαλιστερὰ καὶ περπατοῦσε σιγὰ-σιγὰ κι' ἀθόρυβα καμπουριάζοντας λίγο τὴ ράχη της.

Ἕνα βράδυ ὅμως ἔγινε κάτι ἐξαιρετικὸ καὶ πρωτάκουστο : Ὅταν ὁ Μυριοκριματισμένος κατέβηκε κάτω στὸ ὑπόγειο γιὰ νὰ πάρῃ τὶς κολοκύθες του καὶ νὰ μετρήσῃ τοὺς θησαυρούς του, ἄκουσε κάτι νιαουρίσματα τόσο ψιλὰ-ψιλὰ κι' ἀδύνατα ποὺ ἔμοιαζαν μὲ φωνίτσες πουλιῶν. Μπᾶ, τί νὰ ἦταν ἄραγε ;

Πῆγε κοντὰ σὲ μιὰ παλιοκασσόνα ἀκουμπισμένη στὸν τοῖχο καὶ ἐκεῖ, ἀνάμεσα σ' ἕνα σωρὸ παλιοκούρελα, εἶδε τὴ Σερπετὴ μὲ πέντε γατάκια στὴν ἀγκαλιά της ποὺ τὴ βύζαιναν.

Ἄ, ὄχι βά ! Αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ ὑποφέρῃ. Ἔξη γάτες ! Ποῦ νὰ τὰ βγάλῃ πέρα νὰ ταΐζῃ ἕξη γάτες ! Θὰ καταστρεφόταν. Ὁ Μυριοκριματισμένος τὶς ἔβλεπε κιόλας μπροστά του νὰ ρίχνονται ἐπάνω στὰ χοιρομέρια καὶ νὰ τοῦ τὰ καταβροχθίζουν, νὰ μὴν τοῦ ἀφήνουν λουκάνικο γιὰ λουκάνικο, καὶ μόνο μ' αὐτὴ τὴ σκέψη σηκώνονταν οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του. Ἔξη γάτες ἦταν χειρότερες ἀπὸ τρεῖς ντουζίνες ποντικούς !

Ἐμπρός, ἐμπρός, πέταγμα στὸ πηγάδι καὶ γρήγορα !

Ἡ γάτα ὡστόσο τὸν κοίταζε μὲ τὰ γυαλιστερὰ μάτια της καὶ ἔκρυβε τὰ παιδάκια της κάτω ἀπὸ τὴν κοιλιά της. Ἔβλεπε πολὺ καλὰ τί σκεπτόταν ὁ γέρος, γιατὶ τὰ ζῶα, μόλο ποὺ δὲν καταλαβαίνουν τὴ γλῶσσα μας, διαβάζουν ὅμως ὅλες μας τὶς σκέψεις.

Καὶ ὅταν ὁ γερο-φιλάργυρος ξαναγύρισε, κρατώντας στὸ χέρι του μιὰ μεγάλη σακκούλα καὶ μιὰ τσιμπίδα, γιὰ νὰ τσακώσῃ τὰ γατάκια ἀπὸ τ' αὐτί καὶ νὰ τὰ χώσῃ μέσα, ἡ γάτα ἔβγαλε ἕνα «μιάου» τόσο λυπητερὸ καὶ τόσο παραπονεμμένο, ποὺ ὁ Μυριοκριματισμένος πέταξε τὴ μασιὰ τρέμοντας ὁλόκληρος. Ὕστερα φώναξε :

Γαντζώθηκαν ἀπὸ τὶς πτεροῦγες του, ἀπὸ τὴν οὐρά του, ἀπὸ τὸ λαιμό του. . .

—Ἔ, πάει καλά, ἂς ζήσουν. Μ' ἂς τὰ βγάλουν πέρα μοναχά τους γιὰ νὰ βρίσκουν τὸ φαΐ τους, γιατὶ ἐγὼ δὲν θὰ τοὺς δίνω οὔτε μουχιά.

Ὡστόσο, ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρό, ἄλλαξε γνώμη. Ὅταν τὰ γατάκια μεγάλωσαν λιγάκι κι' ἔγιναν ἑνὸς μηνός, ἡ Σερπετὴ τὰ πῆρε ἕνα-ἕνα μὲ τὸ στόμα της, τὰ ἀνέβασε στὴν κάμαρα τοῦ Μυριοκριματισμένου καὶ τἄβαλε ἐπάνω στὸ κρεβάτι του. Ἐκεῖ τὰ γατάκια ἄρχισαν νὰ παίζουν μεταξύ τους, νὰ κάνουν κάθε λογῆς τρέλλες, νὰ τσακώνονται στὰ ψέμματα, νὰ κάνουν τοῦμπες, καὶ ἦταν τόσο νόστιμα καὶ ἀστεῖα ποὺ ὁ Γερο-Μυριοκριματισμένος δίχως νὰ τὸ θέλῃ, ἄρχισε νὰ γελάῃ καὶ στὸ τέλος γέλασε τόσο πολὺ ποὺ τὰ μάτια του γέμισαν δάκρυα.

Μὲ τὸν καιρὸ τὰ γατάκια μεγάλωσαν κι' ἔγιναν ὡραῖα καὶ παχειὰ καὶ ἡ γρηὰ ποὺ πουλοῦσε τὰ μῆλα εἶπε σ' ὅλο τὸ χωριὸ πὼς ὁ Γερο-Μυριοκριματισμένος τὰ τάΐζε μοναχός του καὶ τοὺς ἔδινε κάθε πρωὶ μιὰ κατσαρόλα γεμάτη γάλα καὶ κάθε ἀπόγευμα ἕνα τσανάκι γεμάτο κομματάκια λαρδί. Μὰ κανένας δὲν ἔδωσε πίστη στὰ λόγια της.

Τὰ γατιὰ εἶχαν μεγαλώσει καὶ εἶχαν φτάσει σχεδὸν τὴ μάννα τους, ὅταν μιὰ μέρα ὁ γέρος ἔπεσε ἄρρωστος καὶ δὲν μπόρεσε πιὰ νὰ ξανασηκωθῇ ἀπὸ τὸ κρεββάτι.

Οἱ γειτόνισσες ἤρθαν καὶ τὸν εἶδαν καὶ ἦρθε κι' ὁ γιατρὸς καὶ ὁ παπᾶς καὶ ὅλοι κατάλαβαν πὼς ὁ Μυριοκριματισμένος ἦταν τοῦ θανατᾶ· γιατὶ δὲν ἔλεγε τίποτε κι' οὔτε γύρευε πιὰ τὰ κλειδιὰ τοῦ κελλαριοῦ του, οὔτε ζητοῦσε νὰ τοῦ δώσουν πίσω τὰ χρήματα ποὺ εἶχε δανείσει. Δὲν ἄνοιξε τὸ στόμα του νὰ μιλήσῃ παρὰ μονάχα ὅταν ἦρθε ὁ παπᾶς νὰ τὸν μεταλάβῃ καὶ τότε ξεμολογήθηκε ὅλα τὰ κρίματά του κι' εἶπε ὅτι μετανοοῦσε ποὺ ἔπαιρνε ἀπὸ τοὺς φτωχοὺς συχωριανούς του τὰ διπλὰ καὶ περισσότερα ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ τοὺς ἐδάνειζε.

Ὕστερα γνώρισε τὰ γατάκια ποὺ στέκουνταν γύρω του καὶ κατάφερε νὰ ξεχωρίσῃ τὴ Σταχτερούλα ἀπὸ τὸν Πουπούλη καὶ τὴ Φιφὴ ἀπὸ τὴ Λουλούκα. Κι' ἔπειτα ἄφησε τὸ χέρι του νὰ κρεμαστῇ ἔξω ἀπὸ τὸ κρεββάτι γιὰ νὰ ἔρθουν τὰ γατιά του καὶ νὰ τριφτοῦν ἐπάνω του.

Τὸ ἴδιο βράδυ ὁ γέρο-Πολυκριματισμένος πέθανε. Ἕνας-ἕνας ὅλοι οἱ γείτονες γύρισαν στὰ σπίτια τους γιὰ νὰ ξανάρθουν τὸ ἄλλο πρωΐ γιὰ τὴν κηδεία.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

Hélène Fortun

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Νάμαι ποῦ γύρισα καὶ πάλι !
Σᾶς ξαναβλέπω, φίλοι μοῦ παλιοί·
Νά ! κ' οἱ καλοί μου οἱ δασκάλοι,
Νάτην κ' ἡ πολυθόρυβος αὐλή !

Γέμισ' ἡ σάκκα μου βιβλία !
Πόσα τετράδια λογῆς - λογῆς !
Νοῦ μου, θησαύριζε σοφία
Γιὰ τὸ σκληρὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς !

Στὰ Δώδεκα γορίζω πίσω,
Τὴ Νίκη τοῦ Ὀκτώβρη δὲν ξεχνῶ !
Σὰ μεγαλώσω θὰ πασχίσω,
Ἄξιος τῆς Ἑλλάδας νὰ γενῶ ! (*)

ΦΑΚ

(*) Τὸ τελευταῖο τοῦτο τετράστιχο ἀναφέρεται στοὺς νικηφόρους πολέμους, τοῦ 1912 — 1913, καὶ στὴ θριαμβευτικὴ εἴσοδο τοῦ Γεωργίου Α' στὴ Θεσσαλονίκη στὶς 26 Ὀκτωβρίου 1912.

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΣΥΚΟΥΤΡΗΣ

Ἀγαπητοί μου,

Μία μεγάλη ἀπώλεια : ἀπέθανε ξαφνικά, ἀπὸ συγκοπή, ὁ Ι. Συκουτρῆς. Δὲν θἀκοῦτε γιὰ πρώτη φορὰ τὄνομά του. Ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς διαπρεπεστέρους φιλολόγους μας, ποὺ εἶχε γίνει γνωστὸς κι' ἀγαπητὸς σ' εὐρύτατο κύκλο διανοουμένων, ἂν καὶ τόσο νέος ἀκόμα, μόλις τριανταπέντε χρονῶν. Ἀφοῦ συμπλήρωσε τὶς σπουδές του στὴ Γερμανία, διορίσθηκε ὑφηγητὴς στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, συγχρόνως ἐδίδασκε στὸ Ἀρσάκειο καὶ στὸ Λύκειο Μακρῆ καὶ τελευταῖα ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τοῦ ἀνέθεσε τὴν ἐπιμέλεια τῆς «Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης» της, δηλαδὴ τὶς ἐκδόσεις ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, μὲ κείμενο, μετάφραση καὶ σχόλια. Ὁ πρῶτος μάλιστα τόμος αὐτῆς τῆς Βιβλιοθήκης, ποὺ ἔχει τὸ «Συμπόσιο» τοῦ Πλάτωνα, εἶν' ἀποκλειστικὰ ἔργο τοῦ Συκουτρῆ. Αὐτὸς ἔκαμε τὴ μετάφραση, αὐτὸς ἔγραψε μιὰ μεγάλη εἰσαγωγή, δικά του εἶναι καὶ τὰ σχόλια, δική του κι' ἡ ἐπεξεργασία τοῦ κειμένου σύμφωνα μὲ τὶς τελευταῖες κριτικὲς ἐκδόσεις τοῦ Πλάτωνα. Μιὰ ἐργασία ποὺ λίγοι ἀπὸ τοὺς φιλολόγους μας θὰ μποροῦσαν νὰ κάμουν μὲ τόση ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια, ἀλλὰ καὶ μὲ τόση πολυμάθεια κι' εὐρύτητα πνεύματος.

Γιατὶ ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ σπάνια πνευματικὴ «εὐρύτης» τὸν ἐχαρακτήριζε. Δὲν ἦταν ἕνας ξερὸς φιλόλογος, σὰν αὐτοὺς ποὺ περιορίζουνται μόνο στὰ κλασσικὰ κείμενα καὶ στὸ γράμμα τους. Ὁ Συκουτρῆς ἁπλωνόταν σ' ὅλη τὴ Φιλοσοφία. Ἴσα μὲ τὸ γράμμα, τὸν ἐνδιέφερε καὶ τὸ πνεῦμα τῶν κειμένων ποὺ μελετοῦσε. Ἴσα μὲ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς, τὸν ἐνδιέφεραν κι' οἱ νεώτεροι. Κι' ὅπως μποροῦσε νὰ μιλῇ γιὰ τὸν Πλάτωνα, ἦταν σὲ θέση νἀναλύῃ τὸν Σαίξπηρ, τὸν Γκαῖτε καὶ τὸν Παλαμᾶ. «Ἡ πρώτη συνάντηση τοῦ Φάουστ μὲ τὴ Μαργαρίτα» εἶναι μιὰ μελέτη τοῦ Συκουτρῆ. «Ὁ Δωδεκάλογος τοῦ Γύφτου» (τοῦ Παλαμᾶ) εἶναι μιὰ μελέτη τοῦ Συκουτρῆ. Πόσοι ἀπὸ τοὺς ἕλληνες φιλολόγους μιλοῦν ἢ γράφουν πάνω σὲ τέτοια θέματα ; Κι' ἂν λάβουμε ὑπ' ὄψει καὶ τὴ μεγάλη, τὴ χειμαρρώδη εὐγλωττία τοῦ Σύκουτρῆ, ποὺ συνάρπαζε καὶ κατακτοῦσε τὸν ἀκροατή του, θὰ καταλάβουμε γιατὶ εἶχε πάντα τόσο πυκνὸ κι' ἐνθουσιασμένο ἀκροατήριο, καὶ στὸ Πανεπιστήμιο, καὶ ὅπου ἄλλοῦ ἐδίδασκε—ὅπως στὴ Σχολὴ τοῦ «Ἀσκραίου» ὅλο τὸν περσινὸ χρόνο—καὶ γιατὶ εἶχε γίνει τόσο γνωστὸς στὸ διανοούμενο κόσμο ἕνας νέος ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ὅσο δὲν εἶναι πολλοὶ κι' ἀπὸ τοὺς γηραιοὺς καθηγητές.

Γι' αὐτὸ ὁ πρόωρος θάνατός του εἶναι μιὰ ἀπώλεια μεγάλη. Ἀληθινὰ ἀφίνει ἕνα κενὸ ποὺ εἶναι πολὺ δύσκολο νἀναπληρωθῇ. Αὔριο θὰ γινόταν ταχτικὸς καθηγητὴς τῆς ἀρχαίας Φιλολογίας στὸ Πανεπιστήμιο. Καὶ μπορεῖτε νὰ φανταστῆτε τί θὰ εἶχαν νὰ ὠφεληθοῦν ἀπὸ τέτοιο διδάσκαλο οἱ μέλλοντες φιλόλογοι, καὶ πόσο θἀνυψώνόταν αὐτὸ τὸ μάθημα, ποὺ τὸ κρατοῦν σὲ τόσο χαμηλὸ ἐπίπεδο οἱ ξεροί, οἱ σχολαστικοὶ γραμματικοὶ ποὺ τὸ διδάσκουν συνήθως. Γι' αὐτούς, τοὺς περισσότερους τουλάχιστο, νεώτερη Λογοτεχνία δὲν ὑπάρχει. Μόνον Ὅμηρος καὶ Πίνδαρος, μόνο Βιργίλιος καὶ Ὁράτιος. Κι' οὔτε Ντάντες, οὔτε Σαίξπηρ, οὔτε Μίλτων, οὔτε Γκαῖτε—καὶ φυσικὰ οὔτε Σολωμός, οὔτε Κάλβος. Γιὰ τὸ Συκουτρῆ ὅλοι αὐτοὶ ὑπῆρχαν. Τοὺς ἀγαποῦσε, τοὺς μελετοῦσε μὲ πάθος. Τὴ Νεοελληνικὴ Λογοτεχνία τὴ θεωροῦσε τόσο ἀξιομελέτητη ὅσο καὶ τὴν Ἀρχαία Ἑλληνική καὶ φρονοῦσε, καὶ βροντοφωνοῦσε, πὼς γιὰ νὰ καταλάβουμε καλύτερα τὸν Ὅμηρο καὶ τὸν Πίνδαρο, πρέπει νὰ γνωρίσουμε πρῶτα τὸ Σολωμὸ καὶ τὸν Κάλβο. Μ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα ἐδίδασκε σὰν ὑφηγητής, μὲ τὸ ἴδιο θὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ διδάσκῃ σὰν καθηγητής. Καὶ μὲ τὸ κῦρος ποὺ θὰ εἶχε, μὲ τὴν ἐπιβολὴ ποὺ θὰ ἐξασκοῦσε, μὲ τὸ παράδειγμα ποὺ θὰ ἔδινε, ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ θἀνακαινιζόταν, θἀναμορφωνόταν. Δὲν λέγω πὼς δὲν ὑπάρχουν καὶ καθηγητὲς φιλοπρόοδοι καὶ νεωτεριστές, ποὺ προσπαθοῦν νὰ τὸ κάνουν. Ἀλλὰ ὁ Συκουτρῆς θὰ ἔδινε τὴ μεγαλύτερη ὤθηση σ' αὐτὴ τὴν προσπάθεια. Ἡ Μοῖρα, δυστυχῶς, δὲν τὸ θέλησε. Μᾶς ἄρπαξε αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο τοῦ μέλλοντος στὴν ἀρχὴ μόλις τοῦ λαμπροῦ του σταδίου.

Σᾶς ἀποτάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΥ

[ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Α'

Τὸν παλιὸ καιρό, σὲ μιὰ μακρινὴ χώρα, ζοῦσε ἕνας φτωχὸς χωριάτης ποὺ εἶχε τρεῖς γιούς : τὸν Πέτρο, τὸν Παῦλο καὶ τὸ Γιάννη. Ὁ Πέτρος ἦταν ψηλός, χοντρός, μὲ πρόσωπο ὁλοστρόγγυλο καὶ βλάκικο. Ὁ Παῦλος ἦταν ἀδύνατος, χλωμός, κακὸς καὶ ζηλιάρης. Ὁ Γιάννης ὅμως ἦταν ἕνα σωστὸ διαβολάκι μὲ δροσερὰ μάγουλα σὰν κορίτσι, καὶ τόσο μικροκαμωμένος, ποὺ χωροῦσε μιὰ χαρὰ σὲ μιὰ ψηλὴ μπότα τοῦ πατέρα του. Γι' αὐτὸ τὸν ἔλεγαν Πιτσιρίκο.

Ἡ φτώχεια τῆς χωριάτικης αὐτῆς οἰκογένειας ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε καὶ τὴ δραχμὴ ἀκόμα τὴ θεωροῦσαν στὴν καλύβα περιουσία μεγάλη. Γι' αὐτὸ ὁ πατέρας, ἅμα τὰ παιδιὰ μεγάλωσαν ἀρκετά, τὰ ἔστειλε νὰ πᾶνε ἄλλοῦ νὰ βροῦν τύχη. «Ἀλλοῦ—τοὺς εἶπε—θὰ δουλεύετε, μὰ θὰ βρῆτε τουλάχιστο ψωμὶ ἐδῶ, ὅσο κι' ἂν δουλεύατε, θὰ πεθαίνατε τῆς πείνας. Φύγετε λοιπὸν γιὰ νὰ γλυτώσετε».

Ὡς ἕνα μίλλι μακρυὰ ἀπὸ τὴν καλύβα, ἦταν τὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ, ἕνα λαμπρὸ κτίριο μὲ μεγάλα παράθυρα καὶ μπαλκόνια ἀπὸ σκαλιστὸ ξύλο.

Ὁ βασιλιάς, ἡ οἰκογένειά του κι' ἡ ἀκολουθία του ζοῦσαν σ' αὐτὸ τὸ παλάτι εὐτυχισμένοι. Ἀλλὰ ξυπνώντας ἕνα πρωΐ, βρέθηκαν σὲ σκοτάδι πυκνό. Γιατὶ ἕνα πελώριο φουντωτὸ δέντρο, ποὺ φύτρωσε τὴ νύχτα ἀπέξω ἀπ' τὸ παλάτι, σκέπασε μὲ τὰ κλαδιά του ὅλα τὰ παράθυρα!

Φυσικά, ὁ βασιλιὰς πρόσταξε ἀμέσως νὰ τὸ κόψουν. Ἀλλὰ ὁ κορμός του ἦταν τόσο σκληρὸς ποὺ δὲν τὸν ἔπιανε τσεκούρι. Τὸ μόνο ποὺ κατάφεραν οἱ ξυλοκόποι ἦταν νὰ κόψουν μερικὰ κλαδιά. Αὐτὸ ὅμως χειροτέρεψε τὴν κατάσταση, γιατὶ ὅπου ἔκοβαν ἕνα κλαδί, φύτρωναν στὴ στιγμὴ δυὸ ἄλλα.

Κοὶ δὲν ἦταν μόνο τὸ σκοτάδι ποὺ τυραννοῦσε τώρα τὸ παλάτι. Τὴν ἴδια μέρα, στείρεψαν ὅλες μαζὶ οἱ πηγές, ὅλα τὰ ποτάμια, κι' ὅλα τὰ πηγάδια ἐκεῖ-γύρω, κι' οἱ ὑπηρέτες τοῦ βασιλιᾶ δὲν ἔβρισκαν πιὰ οὔτε στάλα νερὸ γιὰ τὸ παλάτι. Αὐτὸ ἦταν ἀνυπόφορο. Κι' ὁ βασιλιὰς ὑποσχέθηκε χρήματα, χτήματα καὶ τὸν τίτλο τοῦ ἄρχοντα σ' ὅποιον θἄνοιγε στὴν αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ, ἕνα πηγάδι ἀρκετὰ βαθύ, ὥστε νἄχῃ νερὸ ὅλο τὸ χρόνο. Ἀλλὰ κανένας δὲν μπόρεσε νὰ τὸ κατορθώσῃ, ἂν κι' ἔτρεξαν οἱ καλύτεροι πηγαδάδες. Γιατὶ μόλις ἔσκαβαν μισὸ μέτρο, ἀπαντοῦσαν γρανίτη, ποὺ εἶναι ἡ σκληρότερη πέτρα.

Δὲν εἶχαν ἄλλο νὰ κάμουν παρὰ νἀφήσουν ἐκεῖνο τὸ σκοτεινὸ κι' ἄνυδρο παλάτι, καὶ νὰ πᾶνε σ' ἄλλο, μακριά, γιὰ νἄχουν καὶ φῶς καὶ νερό. Ὁ βασιλιὰς ὅμως ἦταν πεισματάρης, κι' ἀποφάσισε νἀποχτήσῃ πηγάδι καὶ νὰ ξεκάμῃ τὸ δέντρο μὲ κάθε θυσία. Ὑποσχέθηκε λοιπὸν νὰ δώσῃ τὴ μονάκριβη κόρη του γιὰ γυναῖκα καὶ τὸ μισό του βασίλειο γιὰ προῖκα σ' ὅποιον θὰ τοῦ ἔκανε καὶ τὰ δυό.

Ἡ ἀμοιβὴ ἦταν μεγάλη. Ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ βασιλείου, μὰ κι' ἀπὸ ἄλλα γειτονικὰ βασίλεια, ἔτρεξαν πάμπολλοι μὲ τσεκούρια γιὰ νὰ κόψουν τὸ δέντρο καὶ μὲ ἀξίνες γιὰ νἀνοίξουν πηγάδι. Ἀλλὰ οἱ ἀξῖνες δὲν μποροῦσαν νὰ σπάσουν τὸ γρανίτη, καὶ μὲ κάθε τσεκουριὰ τὸ δέντρο γινόταν πυκνότερο. Στὸ τέλος ἀπελπίσθηκαν ὅλοι κι' ἔφυγαν ἄπρακτοι.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΟΥ ΠΙΠΗ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

Ἡ θεία Λί σηκώθηκε πρώτη λέγοντας:

—Ἀπόψε θ' ἀνάψω ὅλα τὰ κεράκια τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ γιὰ νὰ φυλάῃ τοὺς μικρούς μας ταξιδιώτες.

Δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ τὸ κάνῃ παρὰ ἀργὰ τὸ βράδυ. Διάφορες δουλειὲς τὴν ἀπασχόλησαν ὅλο τὸ ἀπόγευμα καὶ ὅταν πῆγε στὴν κάμαρα μὲ τὰ εἰκονίσματα, εἶχε σχεδὸν νυχτώσει.

Μπαίνοντας μέσα ἀντίκρυσε μιὰ μικρὴ μορφὴ γονατιστὴ μπροστὰ στὸ εἰκονοστάσι καὶ γνώρισε τὸ κόκκινο πουλλόβερ τοῦ Πίπη. Στάθηκε μονομιᾶς κατάπληκτη.

Εἶχε μεταναιώσει ὁ μικρὸς ἀντάρτης καὶ προσευχόταν τώρα στὸν Ἅγιο; Στάθηκε ν' ἀκούσῃ συγκινημένη.

Κι' ἀλήθεια, ὁ Πίπης προσευχόταν. Μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα, μὲ τὸ κεφάλι σηκωμένο πρὸς τὴν εἰκόνα παρακαλοῦσε:

—Ἅγιε Στυλιανέ μου, ἐσὺ ποὺ εἶσαι τόσο καλός, τόσο πονετικός, ἐσὺ ποὺ ἀκοῦς πάντα τὴ θεία Λί, ἄκουσέ με καὶ μένα καὶ θὰ σὲ προσκυνῶ γονατιστός.

«Αὐτὸ εἶναι ἀληθινὸ θαῦμα, εἶπε ἀπὸ μέσα της ἡ καλὴ γεροντοκόρη, τὸ παιδὶ αὐτὸ συναισθάνθηκε τὸ σφάλμα του. Δόξα Σοι, Θεέ μου!»

Ἡ καρδιά της πλημμύρισε ἀπὸ συγκίνηση καὶ δάκρυα ἔβρεξαν τὰ μάτια της.

Ἀλλοίμονο καὶ τρεῖς ἀλλοίμονο! Ὕστερα ἀπὸ λίγο ἡ θεία Λί ἄκουγε καὶ τὴν ἀπροσδόκητη συνέχεια τῆς προσευχῆς.

Ὦ, ὁ Πίπης ἔλεγε πολὺ ἁπλὰ καὶ ξάστερα στὸν Ἅγιο αὐτὸ ποὺ ἤθελε. Μὲ τὴν λεπτὴ καὶ καθαρὴ φωνούλα του τὸν παρακαλοῦσε μὲ θέρμη:

— Καλέ μου Ἅγιε, κάνε νὰ βρέξῃ πολὺ-πολύ, νὰ γίνουν ὅλοι μοῦσκεμμα, γιὰ τὰ μάθουν ἄλλη φορὰ νὰ διασκεδάζουν χωρὶς ἐμένα.

Ἡ θεία Λί κόντεψε νὰ πάθῃ κάτι.

—Ἄθλιο παιδί! ἐφώναξε καὶ χύμηξε ἐπάνω στὸν Πίπη, ἀποσπώντας τον μὲ τὴν βία ἀπὸ τὴν ἱερόσυλη προσευχή του.

Καὶ ἕνας μεγαλοπρεπέστατος μπάτσος σφραγίζει τὰ λόγια της. Ὕστερα σπρώχνοντας καὶ τραβώντας ἐδηγεῖ τὸν Πίπη μπρὸς στὸ οἰκογενειακὸ δικαστήριο.

Οἱ φωνὲς τῆς θείας ἀναστάτωσαν ὅλο τὸ σπίτι καὶ ἔκαναν τὸ ὑπηρετικὸ προσωπικὸ νὰ μαζευτῇ στὴ σάλλα.

—Ἂν φαντασθῆτε τί ἔκανε αὐτὸς ὁ κακοῦργος; Παρακαλοῦσε τὸν Ἅγιο Στυλιανὸ νὰ βρέξῃ γιὰ νὰ γίνουν τὰ ἀδέλφια του μούσκεμμα!

Ἡ γιαγιὰ ἔκρυψε μὲ φρίκη τὸ κεφάλι της στὰ μαξιλάρια τῆς πολυθρόνας της. Ἡ μαγείρισσα σήκωσε τὰ χέρια της ψηλὰ στὸν οὐρανό.

— Νἄναι τόσο μικρὸς καὶ τόσο διεστραμμένος ἀπὸ τώρα! λέει ἡ φοβερὴ φωνὴ τῆς θείας.

Ὁ περιβολάρης στέκεται σὰν μαρμαρωμένος ἀπὸ τὴν κατάπληξη. Μόνο ὁ παπποῦς κάνει ἕνα περίεργο μορφασμὸ κάτω ἀπὸ τὰ μουστάκια του. Δὲν καταλαβαίνει κανεὶς ἂν θέλῃ νὰ μαλλώσῃ τὸν Πίπη ἢ νὰ ξεσπάσῃ σὲ γέλια.

Τέλος ὁ Πίπης καταδικάζεται νὰ πάῃ ἀμέσως στὴν κάμαρά του καὶ νὰ πέσῃ νὰ κοιμηθῇ νηστικός. Ἡ θεία Λί ἀνέλαβε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφαση καὶ τὴν ὥρα ποὺ ἔσβυνε τὸ φῶς πρόφερε σκληρά:

— Ποτὲ πιὰ δὲν θὰ σὲ βάλω ἐσένα νὰ σβύσῃς τὰ κεράκια τοῦ Ἁγίου.

Ὅπως κι' ἂν ἔχῃ ὅμως τὸ πρᾶγμα κατὰ τὶς ὀκτώμισι τὸ βράδυ ξέσπασε μιὰ θύελλα φοβερή. Χαλοῦσε ὁ κόσμος ἀπὸ τὴ βροχὴ καὶ ἀπὸ τὸν ἄνεμο καὶ οἱ κακόμοιροι οἱ ἐκδρομεῖς ἔφθασαν στὸ σπίτι μὲ μεγάλη καθυστέρηση καὶ βρεγμένοι ὡς τὸ κόκκαλο.

Τοὺς ἔγδυσαν ἀμέσως καὶ ἡ θαλπωρὴ τοῦ κρεββατιοῦ τους καὶ τῆς ζεστῆς σούπας τοὺς ἔκαναν νὰ συνέλθουν γρήγορα καὶ νὰ μὴν ἔχῃ ἡ περιπέτεια αὐτὴ ἄλλες, πιὸ δυσάρεστες συνέπειες.

Τὸ ἄλλο πρωὶ ξύπνησαν φρέσκοι καὶ εὐδιάθετοι καὶ ἄρχισαν νὰ διηγοῦνται ὅλα τὰ ὡραῖα καὶ θαυμαστὰ τῆς ἀξιομνημόνευτης ἐκείνης ἡμέρας, τὰ πρὶν ἀπ' τὴν νεροποντή.

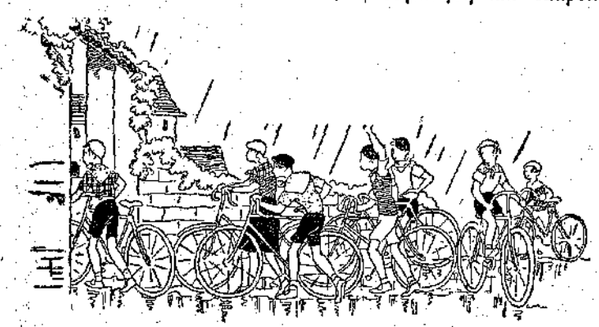

Οἱ ἐκδρομεῖς ἔφθασαν στὸ σπίτι βρεγμένοι ὡς τὸ κόκκαλο.
(Σελ. 388, στ. γ'.)

Ὁ Πίπης μὲ μεγάλη ἀφέλεια τοὺς ἄκουγε καὶ τοὺς ρωτοῦσε μάλιστα καὶ λεπτομέρειες. Ἀλείβοντας ἀριστοτεχνικὰ ἕνα σωρὸ φέτες μὲ βούτυρο καὶ τρώγοντάς τες μὲ ἀπόλαυση, ἄκουσε καὶ τὴν περιγραφὴ τῆς φαβερῆς νεροποντῆς δίχως νὰ δείξῃ τίποτε ἀπολύτως.

Χμ, δὲν ἦτανε καὶ τόσο εὐχάριστη ἡ περιπέτεια αὐτή, βεβαίωναγ τ' ἀγέρια. Γύρω ἦταν σκοτάδι, πίσσα, ὁ δρόμος γλύστραγε ποὺ δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ προχωρήσῃ, κι' ἔβρεχε, ἔβρεχε ἀδιάκοπα, λὲς κι' εἶχαν ἀνοίξει οἱ καταρράκτες τοῦ οὐρανοῦ.

Ἡ Κικὴ δήλωσε πὼς τὸ ὡραῖο κλαδωτό της φουστανάκι εἶχε καταστραφῆ. Τὰ πουλλόβερ τῶν ἀγοριῶν εἶχαν ξεβάψει ἐπάνω στὶς μπλοῦζες τους. Ζημιὲς μεγάλες!

Ὁ Πίπης ἐξακολουθοῦσε νὰ τρώῃ. Θὰ ἔλεγε μάλιστα κανεὶς πὼς εἶχε ἀνοίξει ἡ ὄρεξή του. Μὴν μπορώντας νὰ ὁποφέρῃ τόσο κυνισμὸ ἡ θεία Λί σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ ἔφυγε, γιατὶ στὸ τέλος δὲν θὰ κρατιόταν καὶ θὰ φανέρωνε τὴν ἐλεεινὴ διαγωγή του καὶ στοὺς ἄλλους.

—Ἔλα δὰ καϊμένη, τῆς εἶπε ὁ παπποῦς, ὅταν πῆγε ἀπάνω ἀγανακτισμένη. Δὲν ἔκανε βέβαια ὁ Πίπης νὰ βρέξῃ!

— Κι' ὅμως ἐκεῖνος αὐτὴ τὴν ἰδέα ἔχει. Καὶ νὰ τὸν δῆτε πῶς καμαρώνει! Εἶναι φρικτό!

— Εἶναι τόσο μικρός, ἔκανε ἡ γιαγιά. Ἀναλαμβάνω ἐγὼ νὰ τοῦ μιλήσω. Νὰ τοῦ δώσω νὰ καταλάβῃ πόσο κακὸ εἶναι αὐτὸ ποὺ κάνει. Μὰ οἱ ἄλλοι δὲν πρέπει νὰ μάθουν τίποτε.

Ὁ παπποῦς καὶ ἡ θεία Λί τῆς τὸ ὑποσχέθηκαν. Μὰ οἱ ἄλλοι δὲν μπόρεσαν νὰ κρατήσουν τὸ μυστικό. Τόπε ὁ περιβολάρης; Τὸ φανέρωσε ἡ χοντρὴ μαγείρισσα; Τὸ βέβαιο εἶναι πὼς ὡς τὸ βράδυ οἱ «μεγάλοι» τὰ εἶχαν μάθει ὅλα.

Ἀ! ἐδῶ τὸ πρᾶγμα δὲν τράβηξε καθόλου.

Πέντε λεπτὰ ἀργότερα ὁ Κώστας καὶ ὁ Λάμπης ἤρθαν τρέχοντας καὶ φώναξαν τὸν Πίπη:

—Ἔλα δῶ νὰ ὄῃς κάτι τι ἔξοχο!

Ἀνύποπτος ἐκεῖνος ἔτρεξε.

— Ποῦ εἶναι; ρώτησε, χωρὶς νὰ βάλῃ τίποτε κακὸ μὲ τὸν νοῦ του.

Βρίσκονταν στὴν τραπεζαρία, ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὴν κρεβατοκάμαρα τῶν παιδιῶν.

— Σκοῦψε ἀπὸ τὸ παράθυρο. Τώρα σήκωσε τὸ κεφάλι σου ψηλά!

Ὁλόκληρος καταρράκτης ἀπὸ κανάτες, κουβάδες, λεκάνες ἀδειάστηκε ἐπάνω στὸ κεφάλι καὶ στὴν πλάτη τοῦ δυστυχισμένου Πίπη, πνίγοντάς τον καὶ στραβώνοντάς τον, ἐνῶ χορὸς ὁλόκληρος ἀπὸ ἐκδικητικὲς φωνὲς ὠρύετο:

—Ἅγιε Στυλιανέ, κάνε νὰ βρέξῃ, Ἅγιε Στυλιανέ μου, κάνε νὰ βρέξῃ!

Φωνές, φασαρία κακό.

Οἱ ἀρχὲς προσέτρεξαν ὅσο γρηγορώτερα μποροῦσαν.

Καὶ τούτη τὴ φορὰ τὸ μπαστούνι τοῦ παπποῦ ἐμοίρασε ἄφθονα τὰ δῶρα του σὲ ὅλους.

André Bruère ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΓΙΑΤΡΙΣΣΑ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΗ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τακ.—Τὴν εἶχε πειράξει φαίνεται τὸ ταξίδι καὶ ὁ Ἀλέκος εἶχε ξεχάσει νὰ κάνῃ τρύπες στὸ κουτὶ γιὰ νὰ μπορῇ νὰ παίρνῃ ἀέρα.

Λίλ.—Ναί, μὰ ἡ μαμὰ μᾶς εἶπε ἀργότερα πὼς ἡ συνταγὴ δὲν ἦταν ἀληθινὴ καὶ πὼς τὴν μπουχάλα τὴν εἶχαν γεμίσει μὲ νεράκι ἀγνό. Ὅταν ὅμως γίνω ἐγὼ γιατρός.

Μιμ., Τάκ., μαζί.—Ἐσὺ θὰ γίνῃς γιατρός...

Λίλ. — Ναί, δηλαδὴ γιάτρισσα, αὐτὴ τὴ δουλειὰ θὰ κάνω σὰν μεγαλώσω. Εἶναι πολὺ ὡραία. Ἔχεις τὴν τσέπη σου γεμάτη καραμέλλες γιὰ νὰ δίνῃς στ' ἄρρωστα παιδιὰ καὶ νὰ τρῶς καὶ σὺ καὶ πηγαίνεις παντοῦ μὲ τὸ αὐτοκίνητο.

Μιμ.— Λοιπὸν θὰ εἶσαι ἡ γιάτρισσα Λίλα.

Λίλ.—Καϊμένη, Μιμίκα, τί κουτὴ ποὺ εἶσαι! Λίλα μὲ φωνάζει χαϊδευτικὰ ἡ μαμὰ ἀπὸ τότε ποὺ ἤμουν μικρή.

Τάκ.—Ὅπως νἄναι θὰ κουράζεσαι πολὺ γιὰ νὰ κάνῃς καλὰ τοὺς ἀρρώστους σου.

Λίλ.—Μπά! Δὲν χρειάζεται παρὰ νὰ βλέπῃς τὸν ἄρρωστο στὰ μοῦτρα. Ἀπὸ τὸ χρῶμα ποὺ ἔχει καταλαβαίνεις ἀμέσως τὴν ἀρρώστεια του.

Μιμ.—Τί λές, καλέ!

Τάκ.—Ναί, ναί. Ἂν εἶναι κόκκινος ἔχει τὴν κοκκίνα, ἂν εἶναι κίτρινος ἔχει τὴ χρυσῆ, ἂν εἶναι μαῦρος...

Μιμ.—Εἶναι ἀράπης.

Λίλ.—Ναί, μ' αὐτὸ δὲν εἶναι ἀρρώστεια. Ἂν εἶναι ἄσπρος...

Τάκ.—Ἂν εἶναι ἄσπρος τοῦ δίνουν χάπια ποὺ κάνουν τὰ μάγουλα κόκκινα. Ἔτσι γράφει τὸ κουτὶ ἀπόξω.

Λίλ.—Βλέπετε τι ἁπλὸ ποὺ εἶναι. Καὶ κερδίζει κανεὶς χρήματα πολλά, οὔ! Ξέρετε λοιπὸν τί θὰ κάνουμε τώρα; Μιὰ καὶ δὲν ἔφθασε ἀκόμη ἡ ὥρα νὰ δειλινίσουμε καὶ ἡ κούκλα τῆς Μιμίκας εἶναι ἄρρωστη, νὰ παίξουμε τὸ γιατρό.

Μιμ., ἐνθουσιασμένη.—Ναί, ναί, μπράβο! Ἔ, τί λὲς καὶ σύ, Τάκη;

Τάκ.—Κι' ἐγὼ τί θὰ εἶμαι;

Μιμ.—Ἐσὺ θὰ εἶσαι ὁ ὑπηρέτης. Θ' ἀνοίξῃς τὴν πόρτα στὸν γιατρό.

Τάκ.—Ἄ, ὄχι δὲν θέλω, ὄχι!

Μιμ.— Τότε θὰ εἶσαι ὁ ἄντρας μου, ὁ πατέρας τῆς Τουτούλας.

Τάκ. — Ἔ, αὐτό, μ' ἀρέσει πιὸ καλά.

Λίλ. — Ἐγὼ τώρα θὰ πάω νὰ ντυθῶ.

Μιμ.—Νὰ ντυθῆς!

Λίλ.—Ναί, θὰ ἰδῆτε. (*Στὸν Τάκη*). Κι' ἐσὺ θαρθῆς νὰ μὲ φωνάξῃς. (*Βγαίνει*).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Μιμίκα, Τάκης

Ὁ Τάκης μὲ βία μεγάλη μαζεύει τοὺς στρατιῶτες του καὶ τοὺς βάζει στὰ κουτιά τους, τακτοποιεῖ τὶς καρέκλες κάνοντας ἀπερίγραπτη φασαρία. Στὸ διάστημα αὐτὸ ἡ Μιμίκα στρώνει τῆς κούκλας της στὴν πολυθρόνα καὶ τὴν ξαπλώνει ἀναπαυτικά.

Τάκ.— Ν' ἀρχίσουμε τὸ παιχνίδι, ἔ, τί λές; Εἶσαι ἡ γυναίκα μου καὶ θὰ σὲ φωνάζω, ἀγαπητή μου. Εἶναι πιὸ εὐγενικὰ ἔτσι.

Μιμ.—Ὅπως θέλεις... ὅπως θέλεις, ἀγαπητέ μου.

Τάκ.—Τί ἔχεις, ἀγαπητή μου; Μοῦ φαίνεσαι πολὺ ταραγμένη.

Μιμ.—Ἡ Τουτούλα μου εἶναι ἀδιάθετη, μοῦ φαίνεται πὼς ἔχει πυρετό.

Τάκ.—Ὦ, τὸ καϊμένο τὸ παιδάκι μας. Τρέχω, ἀγαπητή μου, νὰ φωνάξω τὸ γιατρό.

Μιμ.—Κάνε γρήγορα, ἀγαπητέ μου, μὴν ἀργεῖς. (*Πάει κοντὰ στὴν κούκλα της, πρὸς τὸ κοινόν*). Ἄχ αὐτὰ τὰ παιδιά! Τί πίκρες μᾶς πατίζουν ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ γεννηθοῦν!

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Μιμίκα, Τάκης, Λίλα

Ἀνοίγει ἡ πόρτα τοῦ βάθους. Παρουσιάζεται ὁ Τάκης καὶ κατόπιν ἡ «γιάτρισσα». Φοράει ἕνα μαῦρο καπέλλο τῆς μητέρας της ποὺ τῆς ἔρχεται πολὺ μεγάλο καὶ στὸ χέρι της κρατεῖ ἕνα «φασαμαίν».

Μιμ., τρέχοντας πρὸς τὸ μέρος της.—Ἄχ, κυρία γιάτρισσά μου! Γιατρέ μου!...

Λίλ.— Λοιπόν, κύριε; Εἶναι ἄρρωστη ἡ κόρη σας;

(Διασκευὴ ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ)

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Ο ΓΥΑΛΙΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Παρίσι, Σεπτέμβριος

Μὴν ἀπορεῖτε, ἀγαπητὰ Διαπλασόπουλα καὶ Διαπλασοποῦλες. Μὴν τρίβετε τὰ μάτια σας· μὴν ἀνοίγετε τὸ στόμα σας. Μάλιστα, σᾶς γράφω ἀπὸ τὸ Παρίσι ὅπου βρίσκομαι ὡς ἀπεσταλμένος τῆς Διαπλάσεως. Ἐπειδὴ ἡ κυρία Διάπλασις ἤξερε πόσο θὰ θέλατε ὅλοι σας νὰ ἰδῆτε τὴν περίφημη Ἔκθεση τῶν Παρισίων, μὰ καταλάβαινε πῶς αὐτὸ δὲν ἦταν δυνατό, μ' ἔστειλε ἐμένα, γιὰ νὰ τὴν δῶ γιὰ λογαριασμό σας.

Μὴν περιμένετε βέβαια νὰ σᾶς τὴν

Ὁ γυάλινος ἄνθρωπος τῆς Ἐκθέσεως τῶν Παρισίων.

περιγράψω ὅλη. Ὄχι πῶς δὲν τὴν εἶδα. Τὴν εἶδα καὶ τὴν καλοεῖδα μάλιστα. Ἀλλὰ ποῦ τόπος καὶ ποῦ καιρός. Κι' ἔπειτα, τί θὰ σᾶς ἐνδιέφερε ἐσᾶς νὰ σᾶς περιγράψω τὰ διάφορα βιομηχανικὰ ἢ ξερὰ ἐπιστημονικὰ περίπτερα; Γι' αὐτὸ θὰ περιορισθῶ στὴν ὁμάδα ἐκείνη τῶν περιπτέρων ποὺ εἶναι ἀφιερωμένη στὴ Γυναῖκα, στὸ Παιδὶ καὶ στὴν Οἰκογένεια κατὼς καὶ στὸ «Πάρκο τῆς Ψυχαγωγίας», ὅπως λέγεται ἡ πελωρία Λούνα Πὰρκ ὅπου μαζεύεται κάθε μέρα ὅλος ὁ παιδόκοσμος τοῦ Παρισιοῦ γιὰ νὰ παίξῃ καὶ νὰ διασκεδάσῃ, καὶ στὸ «Πάρκο τῆς Ἐπιστημονικῆς Ψυχαγωγίας».

Αὐτὸ τὸ τελευταῖο θὰ ἐπισκεφθοῦμε σήμερα. Καὶ θὰ ἰδῆτε πῶς θὰ διασκεδάσουμε πολὺ περισσότερο παρὰ ἂν πηγαίναμε κατ' εὐθεῖαν στὸ Λούνα Πάρκ.

Τὸ Πάρκο αὐτὸ βρίσκεται ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ Σηκουάνα καὶ τέσσερα εἶναι τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα περίπτερά του: Τῶν διαμαντιῶν, τοῦ χοροῦ, τοῦ γιάλινου ἀνθρώπου, καὶ τὸ Πλανετάριουμ.

Στὸ περίπτερο τοῦ χοροῦ βλέπουμε μιὰ ἀναπαράσταση ἀπὸ ὅλους τοὺς χοροὺς τῆς ὑφηλίου. Ἀπὸ τὸ χορὸ τῶν Ἐρυθροδέρμων ὡς τὸ χορὸ τῶν Ἐσκιμώων καὶ ἀπὸ τὸν δικό μας τὸν συρτὸ ὡς τὴ γαλλικὴ φαραντόλλα. Οἱ χορευτὲς εἶναι κοῦκλες καμωμένες ἀπὸ σῶρμα, ντυμένες μὲ τὰ ἐθνικά τους κοστούμια. Γύρω ἀπὸ μερικοὺς χοροὺς ἔχουν τοποθετηθῆ καὶ σκηνογραφίες ποὺ παριστάνουν τοπεῖα τῆς πατρίδας τους.

Τὸ θέαμα βέβαια ἦταν πολὺ διασκεδαστικὸ καὶ ἐνδιαφέρον. Μὰ ὁμολογῶ ὅτι ἀνυπομονοῦσα νὰ μπῶ στὸ πλατὺ περίπτερο ὅπου βρισκόταν ὁ γυάλινος ἄνθρωπος κι' ἔτσι τὰ προσπέρασα κάπως βιαστικὰ κι' ἀλήθεια δὲν ἀπογοητεύθηκα.

Ξέρουμε ποιοί εἶμαστε; Γνωρίζομε τὸν ἑαυτό μας; Γνωρίζομε τὸ πρόσωπό μας κι' ἔχομε καὶ κάποια ἰδέα ἀπ' τὸ σῶμα μας. Μὰ πῶς εἶμαστε στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σώματός μας καὶ πῶς γίνονται οἱ διάφορες λειτουργίες του; αὐτὸ οὔτε τὸ φανταζόμαστε. Ἐλᾶτε λοιπὸν μαζί μου νὰ τὸ ἰδοῦμε.

Ἀπὸ τὸ κατώφλι βλέπομε ἕνα πλῆθος βιτρίνες. Καὶ μέσα στὶς βιτρίνες διάφορα ὄργανα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἔτσι ὅπως φαίνονται μὲ τὸ μικροσκόπιο. Μιὰ ἄλλη βιτρίνα μᾶς παρουσιάζει μὲ ὅλες τὶς λεπτομέρειες τὴν κυκλοφορία τοῦ αἵματος. Ἕνα μικρὸ φῶς τρέχει μέσα στὸ γυάλινο δίχτυ ποὺ παριστάνει τὶς ἀρτηρίες καὶ τὶς φλέβες καὶ μᾶς δείχνει τὸν δρόμο ποὺ ἀκολουθοῦν τὰ ἐρυθρὰ αἱμοσφαίρια γιὰ νὰ κάμουν ὅλο τὸ γύρο τοῦ σώματός μας.

Δύο πελώριοι χρωματιστοὶ πίνακες στὸν τοῖχο μᾶς δείχνουν ἕναν ἄνθρωπο χωρισμένο στὴ μέση. Τὸ ἕνα μέρος τὸν δείχνει ὅπως τὸν βλέπουμε, σκεπασμένον μὲ τὸ δέρμα. Τὸ ἄλλο τὸν δείχνει ὅπως εἶναι ἀπὸ μέσα, μὲ τοὺς μυῶνες κάτω ἀπὸ τὸ δέρμα καὶ τὰ κόκκαλα κάτω ἀπὸ τοὺς μυῶνες.

Καὶ ὁ σκελετός, ὅπως μᾶς παρουσιάζεται ἐδῶ, στὴ θέση του, μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ, καὶ μὲς τὸ περιβάλλον του, δὲν ἔχει τίποτα τὸ μακάβριο, ἀλλὰ ἀπεναντίας μᾶς φαίνεται σὰν τὸ φυσικὸ καὶ ἀπαραίτητο ὑποστήριγμα τοῦ κορμιοῦ.

Τὸν συναντοῦμε καὶ λίγο παρακάτω τὸν ἀνθρώπινο σκελετό, διαλυμένον στὰ «ἐξ ὧν συνετέθη». Καὶ ἂν ἔχετε τὴν ὑπομονὴ νὰ μετρήσετε ὅλα τὰ κόκκαλα καὶ τὰ κοκκαλάκια ποὺ τὸν σχηματίζουν θὰ βρίσκατε πῶς εἶναι ἐν ὅλῳ διακόσια εἴκοσι δύο.

Ὕστερα ἐρχόμαστε στὴν καρδιά:

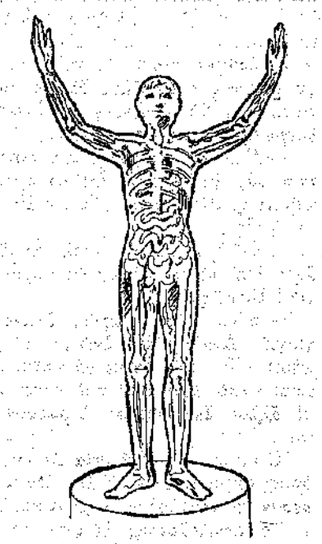

Ἡ παραστατικὴ εἰκόνα τοῦ πεπτικοῦ συστήματος.

Αὐτὴ εἶναι ὁ πιὸ ἀκούραστος καὶ δυνατὸς ἐργάτης μέσα στὴν ἀνθρώπινη μηχανή. Ξέρετε πόσα κιλὰ αἷμα τρομπάρει αὐτὴ ἡ ἀκούραστη καρδιὰ τὴν ὥρα καὶ τὰ ρίχνει στὴν κυκλοφορία; Τετρακόσια ὀγδόντα! Ἕνας κάδος γεμάτος μ' ἕνα κόκκινο ὑγρὸ μᾶς δίνει νὰ καταλάβουμε καὶ μὲ τὰ μάτια τί ἀντιπροσωπεύει αὐτὸς ὁ ἀριθμός.

Παρακάτω βλέπουμε καὶ καρδιές, ὄχι ψεύτικες ἀλλὰ ζωντανές, ποὺ ἐξακολουθοῦν νὰ πάλλουν καὶ νὰ ἐργάζονται ἔστω καὶ χωρισμένες, ἀπὸ τὸ σῶμα. Μάλιστα, κι' αὐτὸ τὸ θαῦμα τὸ κατόρθωσε ἡ ἐπιστήμη μὲ καρδιὲς ἀπὸ κότες καὶ ἀπὸ ποντίκια, γιὰ τὴν

ὥρα. Τὶς τοποθετοῦν σὲ δοχεῖα, μὲ ὑγρό, τοὺς προσθέτουν δυὸ σωλῆνες ἀπὸ καουτσοὺκ ποὺ παριστάνουν τὶς ἀρτηρίες, καὶ οἱ καρδιὲς ἐργάζονται καὶ ζοῦν ἐπὶ χρόνια.

Στὴν ἄλλη σάλλα βλέπουμε ἕναν πίνακα, πολὺ διασκεδαστικό, ποὺ παριστάνει τὸ πεπτικὸν σύστημα. Κάτι ἀνθρωπάκια κομμένα ἐπάνω σὲ ξύλο κι' ὅμοια μὲ Κινέζους «κουλί», παίρνουν τὴν τροφὴ ἀπὸ τὸν οἰσοφάγο, τὴν φορτώνονται καὶ τὴν κατεβάζουν στὰ ἔντερα. Στὸ δρόμο τὴν περνοῦν ἀπὸ ἕνα μύλο, τὸ στομάχι, τὴν ποτίζουν μὲ διάφορα ὑγρά, τὸ γαστρικὸν τὸ παγκρεατικόν, τὴ χολὴ κτλ. καὶ τῆς δίνουν τὴ μορφὴ ποὺ πρέπει νὰ πάρῃ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ μπῇ στὸ αἷμα καὶ νὰ θρέψῃ τὸν ἄνθρωπο. Καὶ ὅ,τι περισσέψει καὶ εἶναι ἄχρηστο οἱ μικροὶ χαμάληδες τὸ πετοῦν στὰ σκουπίδια. Τί ὡραῖα τακτοποιημένη καὶ ὀργανωμένη ποὺ εἶναι ὅλη αὐτὴ ἡ ἐργασία! Τὰ βλέπει κανεὶς ὅλα αὐτὰ καὶ νομίζει πῶς ἀντικρύζει ἕνα μεγάλο ἐργοστάσιο.

Ἡ τελευταία αἴθουσα, ἡ σπουδαιότερη κιόλας εἶναι τοῦ «Γυάλινου Ἀνθρώπου». Εἶναι ἕνα ἄγαλμα σὲ φυσικὸ μέγεθος, ἀπὸ γυαλί, τοποθετημένο ἐπάνω σ' ἕνα βάθρο, στὴ μέση τῆς σάλλας. Ἔχει τὰ χέρια του ὑψωμένα πρὸς τὸν οὐρανὸ σὰν νὰ θέλῃ νὰ εὐχαριστήσῃ Ἐκεῖνον ποὺ τὸν ἔπλασε τόσο τέλειον. Μέσα ἀπὸ τὸ γυάλινο ἐξωτερικό του βλέπουμε νὰ διακλαδίζονται οἱ ἀρτηρίες καὶ οἱ φλέβες: Ἕνα δίχτυ κόκκινο κι' ἕνα δίχτυ γαλάζιο.

Ἡ σάλλα εἶναι στρογγυλὴ μὲ τοίχους πράσινους καὶ μαύρους. Ἔξαφνα σβύνει τὸ φῶς. Δὲν φαίνεται παρὰ ὁ γυάλινος ἄνθρωπος, ποὺ καθὼς φωτίζεται ἀπὸ τὸ βάθρο του, μοιάζει σὰ νὰ φωσφορίζῃ. Τὰ ὄργανα ἕνα - ἕνα φωτίζονται κόκκινα μὲ τὴ σειρά τους καὶ μιὰ φωνὴ δίνει τὶς κατάλληλες ἐξηγήσεις. Εἶναι σὰν ν' ἀποκτοῦσαν τὰ μάτια μας τὴ μαγικὴ δύναμη νὰ βλέπουν τί γίνεται μέσα στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ἀνθρώπου. Ἔτσι περιεργαζόμαστε πρῶτα τὸν ἐγκέφαλο, ὕστερα τὸν λάρυγγα, τοὺς πνεύμονες τὴν καρδιά, τὸ σηκώτι, τὸ στομάχι, τὰ νεφρὰ καὶ τὰ ἔντερα. Κι' ὕστερα τέλος! τὸ φῶς ἀνάβει πάλι. Ὁ γυάλινος ἄνθρωπος ἐπάνω στὸ βάθρο του δὲν εἶναι πιὰ παρὰ ἕνα ἄγαλμα διαφανές, στὸ μυαλό μας, ὅμως μένει ὅπως τὸν εἴδαμε φωτισμένον ἐσωτερικά, καὶ ὅπως μᾶς τὸν ἐξήγησαν. Καὶ δὲν θὰ τὸν ξεχάσουμε. Γιατὶ αὐτὸς ὁ γυάλινος ἄνθρωπος εἶναι καθένας ἀπὸ μᾶς.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΟΙ ΟΡΝΙΘΕΣ ΤΟΥ ΤΑΪΚΟΥΝ

ΚΙΝΕΖΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

»Ἔχω καλούτσικη θέση κοντὰ στὸν πρωθυπουργό, τὸν ἐξοχώτατατο Κὶν-Λόγκ, καὶ μπορεῖ νὰ γίνω κι' ἐγὼ μιὰ μέρα ὑπουργός. Ἀλλὰ γιὰ τὴν ὥρα κινδυνεύει ἡ ζωή μου, γιατὶ ἀνέλαβα μιὰ τέτοια ὑποχρέωση ποὺ, ἂν δὲν τὴν ἐκπληρώσω, πρέπει νὰ κάμω χαρακίρι, δηλαδὴ νὰνοίξω τὴν κοιλιά μου μὲ τὸ μεγάλο μαχαίρι τῆς κουζίνας. Κατόπι ὅμως ἀπὸ μένα θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ κάμῃ τὸ ἴδιο ὁ πρωθυπουργός, καὶ φαντασθῆτε πιὰ τί δυστυχία θὰ πέσῃ στὸ Κράτος. Ἀφήνω βέβαια πῶς κι' ὁ Ἰδιος ὁ Ταϊκοὺν κινδυνεύει νὰ τρελλαθῇ.

«Κύριε Σὰ-Οὐάν, θέλετε νὰ κερδίσετε ἕνα μεγάλο χρηματικὸν ποσόν, νὰ πάρετε ἕνα παράσημο τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἡλίου, καὶ νὰ σώσετε τὴ ζωὴ τοῦ παλιοῦ σας γείτονα, ἂν καὶ ἀχάριστου Πὶν-Χό;

«Ἡ Ἀρχαία Ἱστορία ποὺ ἐδιάβασα, ἀναφέρει πῶς οἱ χῆνες ἔσωσαν μιὰ φορὰ τὸ Καπιτώλιο τῆς Ρώμης (σὰ νὰ λέμε τὸ κάστρο της, δηλαδὴ τὴ Ρώμη τὴν ἴδια). Τώρα οἱ ὀρνιθές σας θὰ σώσουν τὴν Ἰαπωνικὴ Αὐτοκρατορία κι' αὐτὸ βέβαια ἡ Νέα Ἱστορία θὰ τὸ ἀναφέρῃ.

«Καὶ κρατώντας τὸ μεγάλο πεντασφράγιστο γράμμα του, βγῆκε τρέχοντας...» (Σελ. 391, στ. γ').

Ἔτσι θὰ ἀποθανατίσετε τὄνομά σας καὶ συγχρόνως θὰ προσφέρετε τὴ μεγαλύτερη ἐκδούλευση καὶ σὲ μένα τὸ δύστυχο... θέλετε νὰ κάμετε καὶ νὰ λάβετε ὅλ' αὐτὰ ποὺ σᾶς γράφω;

«Ἀπὸ δῶ ποὺ εἶμαι σᾶς ἀκούω νὰ πατάτε ναί! Ἀλλὰ πῶς; Εἶναι ἁπλούστατο κι' εὐκολώτατο, θὰ μοῦ στείλετε ἀμέσως μερικὲς ἀπὸ τὶς ὡραῖες καὶ σπάνιες ἐκεῖνες ὀρνιθες ποὺ ἐθαύμαζα ἄλλη φορὰ στὸ Πεκῖνο, στὸν κῆπο τοῦ παλατιοῦ σας. Νὰ διαλέξετε τὶς πιὸ ὡραῖες, τὶς πιὸ πλουμιστές, ἐκεῖνες ποὺ ἔκαναν τὸν κόσμο νὰ χάσκῃ μπροστά τους... Μὴ γελᾶτε, κύριε Σὰ-Οὐάν. Ἀληθινὰ πρόκειται περὶ ζωῆς καὶ θανάτου. Ὥστε μὴ ρωτᾶτε περισσότερα καὶ στείλετέ μου τὸ γρηγορώτερο τὶς ὀρνιθες ποὺ θὰ μᾶς σώσουν. Μὴν ξεχνᾶτε πῶς μὲ τὴν καλή σας αὐτὴ πράξη, θὰ κερδίσετε χρήματα, δόξα καὶ τὴν αἰώνια εὐγνωμοσύνη τοῦ ταπεινοῦ δούλου σας — Πὶν - Χό».

Τὸ γράμμα τελείωσε κι' αὐτὸ βέβαια δὲν ἦταν τὸ πιὸ δύσκολο. Τὸ πιὸ δύσκολο ἦταν νὰ τὸ λάβῃ γρήγορα ὁ Σὰ-Οὐάν. Ἀλλὰ πῶς; Ἡ ἀπόσταση ἀπὸ τὸ Γιέδο στὸ Πεκῖνο εἶναι πολὺ μεγάλη, κι' οὔτε ἀεροπλοια ὑπῆρχαν τότε, οὔτε σιδηρόδρομοι, κι' ἐν' ἀμάξι, ὅσα ἄλογα κι' ἂν τὸ ἔσερναν, θάργοῦσε πολύ. Εὐτυχῶς, ὁ Πὶν-Χὸ θυμήθηκε πῶς ἄκουσε μιὰ μέρα ἕναν ὑπουργὸ νὰ μιλῇ γιὰ κάποιο ἀερικὸ ταχυδρομεῖο ποὺ λειτουργοῦσε μεταξὺ Ἰαπωνίας καὶ Κίνας καὶ ποὺ μποροῦσε νὰ μεταφέρῃ ἀπὸ τὴ μιὰ πρωτεύουσα στὴν ἄλλη σὲ δέκα δευτερόλεπτα τὰ βιαστικὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῶν δυὸ αὐτοκρατοριῶν.

«Ἂν εἶν' αὐτό, σωθήκαμε!» συλλογίσθηκε ὁ Πὶν Χό.

Καὶ κρατώντας τὸ μεγάλο του πεντασφράγιστο γράμμα, βγῆκε τρέχοντας ἀπὸ τὴν κάμαρά του, ἔτσαλαπάτησε ἕναν ὑπηρέτη, ἔγκρέμισε δυὸ τρεῖς γάστρες καὶ βρῆκε τὸν Κὶν-Λόγκ, τὴ στιγμὴ ποὺ αὐτός, μὲ τὸ νυχτικό του σκοῦφο, πήγαινε νὰ πλαγιάσῃ, ὕστερ' ἀπὸ τὶς τόσες συγκινήσεις τῆς ἡμέρας.

— Ποῦ τρέχεις, Πὶν Χό, τί συμβαίνει; φώναξε τρομαγμένος μὴν ἐφόφησε ἡ πλουμιστὴ ὀρνιθα;

—Ὄχι, ὄχι ἐξοχώτατε, ἀποκρίθηκε ὁ Κινέζος· μόνο βιάζουμαι νὰ στείλω αὐτὸ τὸ γράμμα στὸ Πεκῖνο. Σᾶς παρακαλῶ, πῆτε μου, λειτουργεῖ αὐτὸ τὸ ἀερικὸ ταχυδρομεῖο ποὺ ἄκουσα μιὰ μέρα νὰ λέῃ ὁ ἐξοχώτατος ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας;

— Λειτουργεῖ βέβαια, ἀλλ' αὐτὴ τὴν ὥρα δὲν γίνεται τίποτα, γιατ' εἰ-

ναι μεσάνυχτα περασμένα κι' ὅλο τὸ προσωπικὸ τοῦ ὑπουργείου κοιμᾶται βαθιά.

— Νὰ τοὺς ξυπνήσουμε! φώναξε ὁ Πὶν-Χό. Εἶναι μεγάλη ἀνάγκη. Πρέκειται γιὰ τὶς ὄρνιθες.

Ἡ λέξη «ὄρνιθες» ἐθαυματούργησε. Στὴ στιγμὴ ὁ Κὶν-Λόγκ πέταξε μακριὰ τὸ νυχτικό του σκοῦφο κι' ἡ μακριὰ του κοτσίδα ξετυλίχθηκε ὥς τὰ πόδια του· ἄρπαξε τὸν πυρσὸ ἀπὸ τὰ χέρια ἑνὸς ὑπηρέτη καὶ λέγοντας στὸν Πὶν-Χὸ «ἀκολούθει με!», ὥρμησε στὸ δωμάτιο ὅπου βρισκόταν τὸ μηχάνημα.

Πρώτη φορὰ στὴ ζωή του ὁ Πὶν-Χὸ ἔβλεπε τέτοιο πρᾶγμα. Ἦταν μιὰ ἀεραντλία ποὺ ἀφαιροῦσε τὸν ἀέρα ἀπὸ ἕναν ἀπέραντο σωλῆνα κι' ἐσχημάτιζε μέσα του κενό. Στὸ σωλῆνα αὐτὸν ἔβαζαν ὅ,τι πρᾶγμα ἤθελαν νὰ ἐξαποστείλουν, εἴτε κοντά, εἴτε μακρυά. Κατόπι ἄφιναν τὸν ἀέρα νὰ εἰσορμήσῃ στὸ κενὸ τοῦ σωλῆνα, κι' ἡ ὁρμὴ τοῦ ἀέρα ἔσπρωχνε τὸ πρᾶγμα καὶ τὸ ἔκανε νὰ τρέχῃ, πάντα μέσα στὸ σωλῆνα, μὲ ταχύτητα σχεδὸν ἠλεκτρική, ὥς τὸ μέρος ποὺ ἤθελαν νὰ φτάσῃ. Ἐκεῖ τὸ δέχουνταν ἄλλοι ὑπάλληλοι, ποὺ τοὺς εἰδοποιοῦσαν ἐξαρχῆς—ἢ καὶ τοὺς ξυπνοῦσαν ἂν κοιμοῦνταν—μ' ἕνα δυνατὸ κουδούνισμα, γιατὶ σὲ κάθε σταθμὸ ὑπῆρχε κι' ἕνα κουδούνι, ποὺ τὸ χτυποῦσαν, ὅταν ἤθελαν, τραβώντας ἕνα χοντρὸ σύρμα ἀπὸ τὸ γειτονικὸ σταθμό. Ἐννοεῖται πὼς ὁ σωλήνας δὲν ἦταν μονοκόμματος ἀπὸ τὴ μιὰ πρωτεύουσα ὥς τὴν ἄλλη, ἀλλὰ σταματοῦσε καὶ συνεχιζόταν σὲ διάφορες ἐνδιάμεσες πόλεις τῶν δυὸ χωρῶν, ὅπου οἱ εἰδικοὶ ὑπάλληλοι ἀφαιροῦσαν πάλι τὸν ἀέρα μὲ τὴ μηχανή, κι' ἐξαπέστελλαν τὸ πρᾶγμα ἂν ἔπρεπε νὰ πάγ μακρύτερα.

Ἡ ἐφεύρεση τοῦ ἀεριακοῦ ταχυδρομείου εἶναι γνωστὴ σήμερα στὴν Εὐρώπη. Οἱ Κινέζοι ὅμως ἰσχυρίζουνται μὲ περηφάνεια, πὼς τὴν ἔκαμαν πρῶτοι, πολλοὺς αἰῶνες πρὶν ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους, ὅπως εἶχαν ἐφεύρει καὶ τὴν τυπογραφία, καὶ τὴ ναυτικὴ πυξίδα, καὶ τὴν πυρίτιδα. Ἀδιάφορο! ὅποιος κι' ἂν τὴν ἔκανε πρῶτος, τὸ ἀεριακὸ Ταχυδρομεῖο εἶναι μία ἐφεύρεση χρησιμότατη, καὶ τὸ μόνο της κακὸ εἶναι ποὺ στοιχίζει πολὺ ἀκριβά. Ἀλλὰ θὰ συλλογίζουνταν ἔξοδα δυὸ μεγάλα καὶ πλούσια κράτη σὰν τὴν Κίνα καὶ τὴν Ἰαπωνία, προκειμένου νὰ ἔχουν μίαν γρήγορη, ἀστραπιαία συγκοινωνία γιὰ τὶς ὑποθέσεις τους, τὰ συμφέροντά τους καὶ τοὺς πολέμους τους;

Ὁ Κὶν Λόγκ, ποὺ ἤξερε καλὰ τὸ μηχάνημα, δὲν ἐστάθηκε νὰ τὸ παρατηρῇ μὲ περιέργεια σὰν τὸν Πὶν-Χὸ ποὺ τὸ πρωτόβλεπε· παρὰ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, ἐχτύπησε ἕνα πελώριο κουδούνι ποὺ κρεμόταν ἀπὸ πάνω κι' ἀντήχησε τόσο δυνατά, ὥστε ὁ νεαρὸς Κινέζος ὀπισθοχώρησε βουλώνοντας τ' αὐτιά του.

Οἱ ὑπάλληλοι, ποὺ κοιμοῦνταν ἀκούγοντας τὸ φοβερὸ κουδούνισμα, πετάχτηκαν μὲ τὰ νυχτικά τους κατατρομαγμένοι. Ἐνόμισαν πὼς ἔπιασε φωτιὰ τὸ ὑπουργεῖο ἢ τουλάχιστο πὼς πέθανε ὁ Ταϊκοὺν ἀπὸ τὴ λύπη του γιὰ τὶς κόττες. Κι' ἦταν τόσο ἀστεῖοι νὰ τοὺς βλέπῃς μὲ τὰ μισόκλειστα λοξὰ μάτια τους καὶ τὰ μισόκλειστα στόματά τους...

—Ἐξ... ἐξοχώ... τατε... Μανδαρῖνε, τί... τί συμβαίνει; ρώτησε ἕνας ἀπ' αὐτούς, μὲ τὸ χέρι στὸ στόμα γιὰ νὰ κρύψῃ ἕνα χασμουρητό.

Τὸ χασμουρητὸ ὅμως εἶναι μεταδοτικό. Χασμουρήθηκε λοιπὸν κι' ὁ Κὶν-Λόγκ κι' ἀπόκρίθηκε:

— Συμβαίνει... συμβαίνει πὼς εἶναι ἀνάγκη... νὰ στείλουμε ἕνα γράμμα στὴν Κίνα.

—Εὐκολώτατο, εἶπε ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀεριακοῦ Ταχυδρομείου. Ὁ σωλήνας μας εἶναι ἄδειος ἀπὸ ἀέρα ὡς τὸν πρῶτο σταθμὸ καὶ κλεισμένος καλά. Ρίχνετε τὸ γράμμα σας στὸ κουτί αὐτὸ ποὺ συνδέεται μὲ τὴ μηχανή, ἀνοίγουμε τὴν βαλβίδα, μπαίνει ὁ ἀέρας, κι' ὡς νὰ φταρνισθῆτε, τὸ γράμμα πετᾷ στὸν πρῶτο σταθμό. Συγχρόνως τραβᾶμε τὸ σύρμα καὶ χτυπᾷ ἔτσι τὸ κουδοῦνι, ποὺ θὰ ξυπνήσῃ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ πρώτου σταθμοῦ, νὰ τὸ παραλάβουν καὶ νὰ τὸ στείλουν στὸ δεύτερο. Ἀπὸ κεῖ στὸν τρίτο, στὸν τέταρτο καὶ καθεξῆς. Ἔτσι τὸ γράμμα σας, σὲ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας θὰ βρίσκεται στὸ Πεκίνο. Ἐξοχώτατε, εἶναι οἱ διακοσιοστὴ τρίτη φορὰ ποὺ σᾶς ἐξηγῶ τὸ μηχανισμὸ τοῦ Ταχυδρομείου μας.

— Καὶ ποιὸς σᾶς εἶπε νὰ μοῦ τὸν ἐξηγήσετε; ἔκαμε ὁ Κὶν-Λόγκ θυμωμένος. Μήπως ἐγὼ δὲν ἤξερα; Τί τὴ θέλατε λοιπὸν ὅλη αὐτὴ τὴ λογοδιάρροια;.. Ἐμπρός, ἔργα! Ρίξετε τὸ γράμμα στὸ κιβώτιο, ἀνοίξτε τὴ βαλβίδα, κτυπᾶτε καὶ τὸ κουδούνι, καὶ νά, ἐγὼ τώρα θὰ φταρνισθῶ, γιὰ νὰ ξέρω πότε θὰ φτάσῃ τὸ γράμμα στὸν πρῶτο σταθμό... Ἀαπαψούτ!

Πραγματικῶς, ὡς νὰ τελειώσῃ τὸ φτάρνισμα τοῦ Κὶν-Λόγκ, ὁ διευθυντὴς ἔκαμε ὅσα εἶχε πεῖ καὶ τὸ γράμμα ἦταν φευγάτο. Ὅταν ἄνοιξε τὴ βαλβίδα, ἀκούσθηκε μιὰ στιγμὴ τὸ σφύριγμα τοῦ ἀνέμου ποὺ εἰσώρμησε στὸ σωλήνα. Κ;' ἔπειτα ἔγινε ἡσυχία.

— Νὰ τόξερα πὼς ἦταν τόσο εὔκολο, φώναξε ὁ Πὶν-Χό, θὰ τὸ ἔκανα μόνος μου χωρὶς νὰ ἐνοχλήσω κανένα. Κύριε διευθυντά, ἂν χρειασθῶ ἄλλη φορὰ νὰ στείλω τίποτα μὲ τὸ ἀεριακὸ ταχυδρομεῖο, καὶ σεῖς κοιμᾶσθε, σᾶς δίνω τὸ λόγο μου πὼς δὲν θὰ σᾶς ξυπνήσω. Φτάνει μόνο νὰ βρῶ τὸ σωλῆνα κενό.

— Νὰ ἕνας ἔξυπνος νέος, εἶπε ὁ διευθυντής. Εὖγε, παιδί μου, ἀμέσως μπῆκες στὸ νόημα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

(Παράφρ. ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ τῆς Λεϊλὰ-Χανεὺμ)

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΤΟ ΚΑΤΑ ΔΥΝΑΜΙΝ

Τὰ πρῶτα χρόνια τῆς βασιλείας τοῦ Γεωργίου Α', σ' ἕνα μεγάλο παλατιανὸ χορό, ἡ βασίλισσα Ὄλγα ἐκάλεσε, ὅπως τὴν ὑποχρέωνε ἡ ἐθιμοτυπία, νὰ χορέψῃ μαζί της ἕνα βάλς τὸν τότε νομάρχη Ἀττικοβοιωτίας.

Δὲν ἦταν καθόλου ἄνθρωπος τῶν σαλονιῶν ὁ κ. νομάρχης. Ἁπλοϊκός, ἀβγαλτος σχεδὸν ἐπαρχιώτης, ἀτολμος κι' ἀδέξιος, μόλις ἤξερε τὰ βήματα τοῦ χοροῦ. Ἡ ταραχή του κιόλα γιὰ τὴν τιμὴ πὼς ἐχόρευε μὲ βασίλισσα, μεγάλωνε τὴν ἀδεξιότητά του. Ἔχανε τὸ χρόνο, πατοῦσε ὁλοένα τὸ φουστάνι καὶ τὰ πόδια τῆς ντάμας του, τρακάρησε μιὰ φορὰ καὶ μὲ τὸ βασιλιά, τὰ ἔκαμε τελοσπάντων θάλασσα. Ἡ ἀγαθὴ βασίλισσα, ποὺ τὸν λυπήθηκε, τοῦ εἶπε γιὰ νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ:

— Ὡραῖα χορεύετε, κύριε νομάρχα.

Κι' ἐκεῖνος, κοκκινίζοντας ὥς ταῦτιά:

— Τὸ κατὰ δύναμιν, Μεγαλειοτάτη!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΙΜΙΑΝ ΜΟΥ ΜΗΤΕΡΑ (*)

Κυρά μου, δὲν μοῦ βόλισε
Ἀκόμη νὰ γυρίσω
Εἰς τὴν πατρίδα νὰ σὲ ἰδῶ
Καὶ νὰ σὲ προσκυνήσω.
Χαίρου μὲ τὴν εἰκόνα μου
Κι' ἤξευρε πὼς μὲ σένα
Εἶν' ἡ καρδιά μου πάντοτε
Καὶ τὸ κορμὶ σὰ ξένα.

(1640) ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ ΦΙΛΑΡΑΣ

(*) Τὸ παλαιότατο αὐτὸ ποιηματάκι εἶναι γραμμένο πίσω ἀπὸ μιὰν εἰκόνα ποὺ ὁ ποιητὴς ἔστειλε στὴ μητέρα του, στὴν Ἀθήνα, ὅταν βρισκόταν στὴ Γαλλία. «Τιμία» σημαίνει ἐδῶ πολύτιμη, ἀκριβή.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΘΑ ΦΤΑΣΗΣ!..

Ἐμπρός... μὴν ξεκουράζεσαι...
Ὑπομονή, καρδιά μου,
Μὴ σὲ τρομάζουν οἱ γκρεμοί,
Τὰ σκοτεινὰ λαγκάδια,
Ἔλα καὶ γρήγορα θὰ δῆς
Λουλούδια στὴ ποδιά μου
Μέρες, ὁλόχαρες, γλυκειὲς
Στὰ θλιβερά σου βράδυα...

Ἐμπρός... μὴν ἀπελπίζεσαι
Ἀνέβαινε στὰ σκόκη
Στὸν τόπο τὸνειροπλεχτο
Ἕνα πρωῒ θὰ φτάσῃς
Θὰ δῆς ἐκεῖ ἡλιόλουστη
Μιὰν ἄλλη ἀνθρωπότη
Καὶ τὰ παλιά σου τὰ πικρά,
Καρδιά μου, θὰ ξεχάσῃς.

Τί κι' ἂν τὸ γέλιο κι' ἡ χαρὰ
Μακρὰ σου εἶναι τώρα;
Τί κι' ἂν Γενάρης κρύβεται
Στὰ βάθη σου, καρδιά μου;
Θὰ φτάσῃς καὶ στὴν ἄνοιξη
Τὴν ποθητή σου χώρα
Θὰ δῆς λουλούδια δροσερὰ
Στὴν ἀδειανὴ ποδιά μου!..

Εὐτυχία (Β)

Ο ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ... ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΟ!!!...

Ἤθελα νὰ κάνω ἕνα φίλο ποὺ νὰ μοῦ ταιριάζῃ.

Ἄργησα ἀλλὰ τὸν πέτυχα.

Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ γνωριστήκαμε δὲν χωρίσαμε στιγμή.

Ἦταν ἕνα παιδὶ τῆς ἡλικίας μου.

Πάντα συμφωνούσαμε σ' ὅλα· ποτὲ δὲν ἤθελε νὰ μοῦ χαλάσῃ τὸ χατήρι, ποτὲ δὲν ἤθελε νὰ μὲ λυπήσῃ, καθὼς κι' ἐγώ.

Νόμιζα πὼς μόνο μ' αὐτὸν θὰ μποροῦσα νὰ συνεργασθῶ στὴ «Διάπλαση».

Δὲν εἶχαν περάσει πολλὲς μέρες ἀπὸ τότε ποὺ γνωριστήκαμε, καὶ μιὰ μέρα τοῦ λέω.

— Δὲν ἀποφασίζεις, Ἀλέκο, νὰ γίνῃς διαπλασόπουλο;

Μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά, ξαφνιάστηκε, καὶ μοῦ ἔρριξε μιὰ ἄγρια ματιὰ σὰν νὰ μοῦλεγε:

— Μὲ προσβάλλεις ὅταν μοῦ λὲς πὼς δὲν εἶμαι διαπλασόπουλο.

Σὲ λίγο μοῦ λέει:

—Ἐγὼ δὲν εἶμαι διαπλασόπουλο; Εἶμαι ἀπὸ μικρὸ παιδί.

Ἐγὼ τότε τὰ ἔχασα δὲν ἤξερα τί νὰ κάνω, τί νὰ τοῦ πῶ. Μοῦ φαινόταν παράξενο ποὺ δὲν τὸ ἤξερα. Ὅταν συνῆλθα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἔκπληξη τοῦ λέω:

— Ἔ.... τότε πάρε ψευδώνυμο γιὰ νά....

Ἡ φωνή του μὲ σταμάτησε ἀπότομα;

— Καὶ ποιὸς σοῦ εἶπε πὼς δὲν ἔχω ψευδώνυμο;

Μὰ αὐτὸ ἦταν ὑπερβολικό. Νὰ μὴ ξέρω πὼς ἦταν διαπλασόπουλο!!! νὰ μὴ ξέρω πὼς εἶχε ψευδώνυμο!!! ἀλλὰ οὔτε κι' αὐτὸς ἤξερε γιὰ μένα.

— Τί ψευδώνυμο ἔχεις λοιπόν; τὸν ρωτάω ἀνυπόμονα.

Μὲ κοίταξε, καὶ χαμογελῶντας μοῦ λέει: «Συριανός».

—Ἀλέκο...—, φωνάζω ἔκπληκτος, ἐσὺ εἶσαι ὁ Συριανός; ποῦ νὰ φαντασθῶ τέτοιο πρᾶγμα.

—Ἐσὺ ποιὸς εἶσαι; μοῦ λέει τότε αὐτός.

Ἐγὼ θέλοντας νὰ ἰδῶ ἂν θὰ μὲ βρῇ τὸν ρωτάω:

— Γιὰ ποιὸν μὲ νομίζεις;

Μοῦ εἶπε ψευδώνυμα ἕνα σωρό, ἀλλὰ δὲν μὲ βρῆκε. Στὸ τέλος τὸν λυπήθηκα καὶ θέλησα νὰ τοῦ τὸ πῶ.

— Συριανέ, τοῦ λέω λίγο εἰρωνικά, εἶμαι... τὸ... τὸ...

Μὲ σταμάτησε.

— Τὸ Ὑδραιόπουλο; μοῦ φωνάζει.

— Ναί, Ἀλέκο, τοῦ εἶπα.

Ἀπὸ τότε εἴμαστε σὰν ἀδέλφια, ἀγάπησε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, μ' ὅλην του τὴν καρδιά, καὶ γίναμε ἀκόμη πιὸ ἀχώριστοι.

Οἱ ἰδέες του ἦταν ἰδέες μου.

Οἱ λύπες μου ἦταν λύπες του, κι' οἱ χαρές του χαρές μου.

Τί σκληρὸς ποὺ θὰ εἶναι ὁ χωρισμός μας...

Ὑδραιόπουλο (Β)

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ ΠΟΥ ΠΟΥΛΟΥΣΕ ΜΕΝΤΕΣ

— Μήπως θέλετε μέντες, κύριε; τσίρισε δίπλα σ' αὐτί μου μιὰ λεπτή, παιδιάστικη φωνίτσα.

Γύρισα ξαφνικὰ πίσω μου. Στὸ στενὸ διάδρομο τοῦ λεωφορείου, σὲ μιὰ θέσι τοῦ ὁποίου καθόμουν καρφωμένος ἐπὶ πέντε λεπτά, στεκόταν ἕνα παιδάκι ὡς δέκα χρονῶν· τὸ σῶμα του ἔπλεε μέσα σὲ κάτι φαρδειά, κουρελιασμένα ροῦχα καὶ στὸ χέρι του βαστοῦσε ἕνα κουτὶ γεμᾶτο μέντες. Εἶναι ἀλήθεια πὼς δὲν τὶς συμπαθῶ πολύ. Βλέποντας ὅμως τὸ τόσο γλυκὸ καὶ παραπονιάρικο προσωπάκι τοῦ μικροῦ πωλητή, δὲν βάσταξα· ἔχωσα τὸ χέρι μου στὴ τσέπη, ἔβγαλα μιὰ δραχμὴ καὶ τοῦ τὴν πέταξα ἐπάνω στὸ κουτί του.

—Ὁρίστε, κύριε! εἶπε, καὶ μοῦ πρόσφερε ἕνα πακετάκι πασκίλλιες.

— Δὲν θέλω· πάρε τὴ δραχμή, στὴ χαρίζω, τοῦ ψιθύρισα σιγὰ-σιγά.

Στὴν ἀρχὴ μὲ κοίταξε καλὰ-καλὰ μὲ περιέργεια καὶ χαμογέλασε. Ἔπειτα σούφρωσε τὰ φρύδια του, πῆρε ἕνα στενοχωρημένο ὕφος καὶ μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι ποῦδωσε πίσω τὰ λεπτά. Τὸν ἐκοίταξα ξαφνιασμένος· τὸ προσωπάκι του ἦταν λυπημένο, γεμᾶτο μελαγχολία. Πῆρα ἕνα πακετάκι κυὶ τοῦ ξανάδωσα τὰ λεπτά. Μονομιᾶς ἔγινε χαρούμενος καὶ γελαστός.

—Φχαριστῶ, μοῦ φώναξε μὲ μιὰ φωνὴ ποὺ καθρέφτιζε τὴ μεγάλη του ἱκανοποίηση.

Τότε ἐγὼ τὸν ἔπιασα ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν ρώτησα:—Γιατὶ δὲν δέχτηκες τὴ δραχμὴ ποὺ σοῦ χάρισα;

Ἄργησε λίγο νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ· μὲ κοίταξε πολλὴ ὥρα. Καὶ ξαφνικὰ πλησιάζοντας τὸ στοματάκι του στ' αὐτί μου, μοῦ ψιθύρισε:

— Δὲν μ' ἀφίνει ἡ μαμά μου.

— Ποῦ εἶναι τώρα ἡ μαμά σου;

— Στὸ σπίτι μας.

Τὰ ξυπόλητα ποδαράκια του σκούπισαν γιὰ λίγο ἀκόμα τὸν διάδρομο. Ὕστερα κατέβηκε τὴ σκάλα κι' ἔφυγε. Ἡ φωνίτσα του ἀντηχοῦσε ἐνόσῳ ἀπομακρυνόταν:

Πάρτε μέντες δροσερὲς
ἀφράτες κι' ὑγιεινὲς
ἀπ' τὸ δόλιο τὸ μικρὸ
Ποῦν' ἔρημο καὶ φτωχό!

Μπετόβεν (Α)

ΠΑΙΔΙΚΑ ΚΑΜΩΜΑΤΑ

Καὶ εἶπε: «Χωρὶς παιδιά, τὸ σπίτι εἶναι τάφος..»

— Μ' ἀγαπᾶς, Κική; ρωτοῦσε ἡ μαμὰ τὴ μικρὴ κορούλα της.

— Καθόλου...

— Γιατί; οὔτε, τόσο δά... ὅσο εἶναι τὸ μικρὸ σου δακτυλάκι;

— Οὔτε... οὔτε μιὰ σταλιὰ νερό! καὶ σούφρωσε ἡ Κική τὴ μυτίτσα της κλείνοντας μαζὶ πεισματάρικα τὸ κόκκινο στοματάκι.

— Δὲν ἀγαπᾶς τὴ μαμά σου;

—Ὄχι, γιατὶ εἶσαι κακιά! τόλμησε νὰ πῇ.

—Ἐπειδὴ δὲν σοῦ δίνω σοκολάτα; Μὰ πρὶν ἀπὸ λίγο ἔφαγες δύο μεγάλα κομμάτια. Θὰ σὲ βλάψῃ.

—Ἀφοῦ σοῦ λέω, δὲν μὲ βλάφτει. Δός μου καὶ θὰ δῆς... ψιθύρισε κοιτάζοντάς την ἱκετευτικά.

—Ἂς εἶναι, λαίμαργο παιδί. Ἔλα κοντά μου...

Σὲ λίγο ἡ δνὶς ἔγλυφε τὴ σοκολάτα λερώνοντας τὴ μυτούλα, τὰ χέρια, ὁλόκληρο τὸ πρόσωπο.

— Τώρα μ' ἀγαπᾶς;

— Ναί· μουρμούρισε μασσώντας.

— Πόσο;

— Τόοοσο... καὶ ἄνοιξε τὰ χέρια της πρὸς τὰ πλάγια.

— Τόσο λίγο!

— Νά, νά, μαμάκα μου. Στάσου· σ' ἀγαπῶ ὅσο... ὅσο εἶναι τὸ σπίτι μας.

Ἄ! ὄχι. Πιὸ πολύ: Τρεῖς ὁκάδες!

— Καὶ εἶναι πολύ;

— Χμ... πάρα πολύ. Τόσο χωράει ἡ καρδιά μου.

—Ἀγαπημένο μου μικρό, φώναξε ἡ μητέρα καὶ ἀφήνοντας τὸ κέντημά της τὴν πῆρε στὰ γόνατά της νὰ τὴν σιγυρίσῃ.

Μικρό, παιδικὸ μεαλουδάκι, ἁπλὸ καὶ ξέγνιαστο μὲ τὴ «σοφία» σου νικᾶς πολλὲς φορὲς τοὺς μεγάλους.

Πριγκίπισσα τῶν Δολλαρίων (Β)

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΠΑΤΑΤΑΣ

Καθώς τὸ ὑπόγειο ἦταν κατασκότεινο, σιωπηλὸ καὶ παγωμένο, οἱ πατάτες βαριόνταν, ἐκεῖ κάτω στὴν γωνιά.

Κοίταζαν τὴν λάμψη τοῦ φεγγίτη καὶ μὲ σιγανὴ φωνὴ τραγουδοῦσαν τὸν ὕμνό τους :

«Ζοῦμε στὸ παντοτεινὸ σκοτάδι γιὰ νὰ μπορέσουν τὰ φύλλα μας μιὰ μέρα νὰ θαυμάσουν τὸν ἥλιο !»

Ὅταν ἡ ἀνοιξιάτικη πνοὴ μπῆκε ἀπὸ τὸν φεγγίτη, οἱ πατάτες ἀποφάσισαν νὰ τὸ σκάσουν.

Ἄρχισαν νὰ φυτρώνουν μακριὰ καὶ τρυφερὰ βλαστάρια ποὺ σέρνονταν.

Ὁ φεγγίτης ἦταν μακριά, ψηλὰ βαλμένος καὶ δύσκολα τὸν ἔφθανε κανείς. Οἱ λεπτοὶ καὶ διάφανοι βλαστοὶ ὥρμησαν μ' ὅλη τους τὴν καρδιά. Τὸ ταξίδι κράτησε πολύ, ἑβδομάδες καὶ μῆνες. Οἱ ἄνθρωποι φαίνονταν σὰν νὰ εἶχαν ξεχάσει καὶ τὴν ὕπαρξη ἀκόμα τοῦ ὑπογείου αὐτοῦ.

Οἱ ταξιδιῶτες προχωροῦσαν μὲ ὑπομονὴ καὶ κουράγιο· συναντοῦσαν ἐμπόδια. Πολλοὶ χάσαν τὸν δρόμο τους, ἄρχισαν νὰ στριφογυρίζουν, νὰ μπερδεύονται καὶ νὰ μαλλιώνουν μεταξύ τους. Ἄλλοι σκουντούριζαν πάνω σὲ βαρέλια καὶ σὲ μπουκάλια. Ἄλλοι χάθηκαν μιὰ γιὰ καλὴ σ' ἕνα χάος παλιοσανίδων. Μόνο ὁ βλαστὸς μιᾶς πατάτας ἔφθασε στὸ τέρμα.

Ἀκουμπᾶ στὴν ἐπιφάνεια τοῦ τοίχου ἕνα κεφαλάκι λεπτὸ καὶ κρασινωπό. Κατόρθωσε νὰ βρῇ τὸν δρόμο του. Σύρθηκε, πήδηξε, πέταξε, ὑπερπήδηξε σὰν ἀπὸ θαῦμα, τὰ ἐμπόδια ποὺ συναντοῦσε. Φθάνει, ἔφθασε στὸ τέρμα τῶν δεινῶν του. Ἀλλὰ εἶναι θλιμμένος καὶ ἀποκαρδιωμένος, γιατὶ ἐκεῖ μακριὰ στὴν γωνιά, ἡ πατάτα του ἐξαντλημένη δὲν εἶναι πιὰ παρὰ ἕνα μαυριδερὸ καὶ ζαρωμένο σακκούλι.

(G. Duhamel. Fables de mon jardin)

Ἀνθισμένη Γαζία [Β]

ΜΕΣ ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Διάνοντας στὰ χέρια μου ἕνα παλιὸ βιβλίο καὶ ξεφυλλίζοντας τὰ κιτρινισμένα του φύλλα ἀντίκρυσα ἕνα ξεραμένο πατικαμένο τριαντάφυλλο.

Ὦ ! πόσον καιρὸ ἔχει μείνει κλεισμένο μὲς στὸ βιβλίο, λησμονημένο σὰν τόσα ἄλλα.

Ἀλλά νά ! Τώρα γιὰ μιὰ στιγμὴ ξέφυγε ἀπ' τὴ λήθη γιὰ νὰ μοῦ ξαναφέρῃ μιὰ γλυκειὰ θύμησή ἀπὸ περασμένα ξένοιαστα.

Πόσος καιρὸς ἔχει περάσει ἀπὸ τότε ποὺ φρέσκο χαιρόταν ἀμέριμνο τὶς ἀχτῖδες τοῦ ἥλιου ποὺ τὸ χάϊδευαν.

Ἦταν πρωτομαγιά ! Ἦταν ἡ γιορτὴ τῆς φύσης, οἱ πεταλοῦδες ἔπαιζαν ἀδιάκοπα μὲ τὶς μέλισσες καὶ μὲ τὰ λουλούδια.

Μερικοὶ φίλοι μου κι' ἐγὼ τριγυρίζαμε ἐκείνη τὴ μέρα στὴν ἐξοχή.

Θέλαμε κι' ἐμεῖς νὰ γιορτάσουμε μαζὺ μὲ τὴ φύση καὶ γι' αὐτὸ φτιάξαμε ἕνα στεφάνι.

Ὅλοι γελούσαμε ἀμέριμνοι.

Ἐγὼ βλέποντας αὐτὸ τὸ φρεσκοκομμένο τριαντάφυλλο, ποὺ ἦταν κι' αὐτὸ στὸ στεφάνι, τὸ πῆρα γιατὶ μοῦ φάνηκε πὼς παίρνοντάς το θὰ ἔπαιρνα κάτι ἀπ' τὶς τόσες χάρες ποὺ τὸ τριγύριζαν.

Ὅτι θὰ τὸ εἶχα γιὰ μιὰ θύμηση ἀπὸ μιὰ ζωὴ χωρὶς ἔννοιες, γεμάτη χάρες.

Τὸ ἔκλεισα μὲς στὸ βιβλίο.

Ἤρθε ὁ καιρὸς ποὺ τ' ἄλλα λουλούδια ξεράθηκαν καὶ παρασύρθηκαν ἀπ' τὸν ἄνεμο.

Ἐγὼ εἶχα μεγαλώσει, γι' αὐτοὺς τοὺς παιδικούς μου φίλους δὲν ἤξερα τώρα τί γίνονται.

Αὐτὸ ὅμως κλεισμένο μὲς στὸ βιβλίο δὲν εἶχε ἀκόμα χαθεῖ. Ἦταν ὅμως ξεραμένο κι' εἶχε παρασυρθεῖ κι' αὐτὸ ἀπ' τὴ λήθη. Ἀλλὰ τώρα, ξεφυλλίζοντας αὐτὸ τὸ κιτρινισμένο βιβλίο, σ' ἀντίκρυσα πάλι, ἀγαπητό μου λουλούδι, ἀδιάφορο ἂν τώρα εἶσαι ξεραμένο κι' ἔχεις χάσει τὶς χαρές σου.

Εἶσαι ὅμως ἐκεῖνο ποὺ μοῦ εἶχες χαρίσει κάποτε μιὰ ἄδολη χαρὰ καὶ εἶσαι ἐκεῖνο ποὺ μοῦ ἔφερες μιὰ ἀνάμνηση ἀπ' τὰ περασμένα.

Ἐὰν τώρα δὲν εἶσαι αὐτὸ ποὺ ἤσουν δὲν πειράζει γιατὶ ὅλα γερνοῦν σ' αὐτὸν τὸν κόσμο.

Τώρα ποὺ θὰ κλείσω τὸ βιβλίο ἴσως νὰ ξαναγυρίσῃς στὴ λήθη ἀλλὰ κάποτε ἴσως νὰ τὸ ξανανοίξω, μπορεῖ νὰ εἶμαι καὶ γέρος, ἀλλὰ αὐ θὰ μοῦ ξαναφέρῃς μιὰ γλυκειὰ θύμηση τῶν περασμένων.

Ταυρομάχος [Β]

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Τ' αὐτοκίνητο περιμένει κιόλας στὴν ἐξώπορτα φορτωμένο βαλίτσες. Καὶ μέσα στὸ παλιὸ μεγάλο σπίτι, στὴν ἴδια πάντα σάλη, μὲ τὴ λατάνια θὰ ξαναγίνῃ καὶ πάλι σὲ λίγο, ἡ ἴδια τοῦ χωρισμοῦ ἡ σκηνή. Ὁ μεγάλος γιὸς καὶ δικαστής, τὸ καμάρι τῶν γονιῶν του, θὰ ξαναφύγῃ γιὰ τὴ θέση του. Χρόνια τώρα γίνεται αὐτό. Ἔρχεται τὸ καλοκαίρι, περνᾶ τὶς παύσεις του στὸ πατρικὸ σπίτι καὶ φεύγει. Καὶ χρόνο μὲ τὸν χρόνο ἡ λύπη τοῦ χωρισμοῦ καὶ μεγαλώνει. Ἡ ἀτμόσφαιρα βαραίνει ἀπ' τὴ σιωπή, τὰ μάτια ὅλων κοιτᾶνε τὸν ταξιδιώτη μ' ἀγάπη. Ἀκούγεται τὸ βαπόρι ποὺ σφυρίζει· εἶναι ὥρα. Σηκώνεται, ἀγκαλιάζει τὸν γέρο πατέρα, τὸν φιλεῖ. Τώρα ἡ σειρὰ τῆς μανούλας. Ἐκεινη δὲν προσπαθεῖ νὰ κρατηθῇ. Ἀρπάζεται ἀπ' τὸν λαιμό του, τὸν γεμίζει μὲ δάκρια καὶ φιλιά. Ψιθυρίζει σιγά, τόσο σιγὰ ποὺ μόνο αὐτὸς τ' ἀκούει :

— Πήγαινε, παιδάκι μου, στὸ καλό. Ἔχε τὴν εὐχή μου. . .

Δὲν τῆς κάνει καρδιὰ νὰ τὸν δῇ νὰ φεύγῃ μπαίνοντας στ' αὐτοκίνητο. Κάθεται στὴ θέση της, κι' ἀναταράζεται ἀπὸ λυγμοὺς κάθε τόσο. Οἱ ἀδελφές, τ' ἀνίψια, τὸν συνωδεύουν· στέκονται στὴν πόρτα, τὸν χαιρετοῦν ἀδιάκοπα μὲ τὰ χέρια, τὸν βλέπουν γιὰ τελευταία φέτος φορά. Τὸ παχουλὸ χεράκι τῆς μικρῆς ἀνιψούλας, τὸν δείχνει μέσα στ' αὐτοκίνητο. Αὐτὴ δὲν καταλαβαίνει πὼς τὸ «τουτοῦ» δὲν θὰ ξαναφέρῃ πίσω τὸν ἀγαπημένο «τσάτσο». Κι' ἐνῶ χάνεται στὴ στροφὴ τοῦ δρόμου καὶ τὰ μάτια δακρύζουν, τὸ χεράκι μένει ἁπλωμένο δείχνοντας τώρα τὸ ἄπειρο.

Ἡ μητέρα μέσα κλαίει, κλαίει ἀδιάκοπα. Προσπαθοῦν νὰ τὴν παρηγορήσουν :

—Ἔ τί κλαῖς ; Δὲν τῶξερες σὰν ἤρθε πὼς πάλι θὰ ξαναφύγῃ ;

— Ἔπρεπε νἄχῃς συνηθίσει τόσα χρόνια.

Μὰ ἡ καρδιὰ τῆς μάννας, δὲν δέχεται τούτη τὴ στιγμὴ παρηγορίες ξερῆς λογικῆς. Ξέρει μονάχα, πὼς θὰ περιμένῃ ἕνα ὁλόκληρο χρόνο, γιὰ νὰ ξαναδῇ τὸ πιὸ ἀγαπημένο της παιδί. Ξέρει πὼς κάθε φορὰ τὸν ἀναζητᾶ περισσότερο.

Ἡ μόνη ποὺ δὲν στενοχωριέται εἶναι ἡ Μπεμπούλα. Μὰ κι' αὐτὴ θ' ἀναζητήσῃ τὸν θεῖο, ποὺ κάθε πρωὶ ἔκαιγε μαζύ της, κάνοντάς της «Νάνι-νάνι» στὴν κουνιστὴ πολυθρόνα, καὶ δείχνοντάς της τὶς «κόνες» στὸ παλιὸ τὸ λεύκωμα τῆς γιαγιᾶς. . .

Γαρύφαλλο [Α]

ΜΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΧΕΛΜΟ

Στὶς πέντε ἡ ὥρα τὸ πρωὶ ξεκινήσαμε ἀπὸ τὰ Καλάβρυτα γιὰ τὸ Χελμό. Σὲ μισὴ περίπου ὥρα φθάσαμε στοῦ Μπρίμισι, μιὰ βρύση ἔξω ἀπὸ τὸ Καλάβρυτα, ποὺ τὸ νερό της εἶναι ἄφθονο καὶ καταγάργαρο. Ἀπὸ τοῦ Μπρίμισι σχεδὸν βαδίζαμε μέσα στὸ κατάφυτο ἀπὸ ἐλάτια δάσος.

Ὁ δρόμος εἶναι κάλος, ἀπάτητος καὶ καθὼς τὸν σκεπάζουν τὰ ἐλάτια φαίνεται σὰν λεωφόρος.

Βαδίζαμε μέσα στὸ δάσος δύο ὧρες καὶ ξάφνου βρεθήκαμε σὲ μιὰ ἔκτασι σχεδὸν ἐπίπεδη καὶ γυμνὴ ἀπὸ δένδρα. Τὸ μέρος αὐτὸ λέγεται Ξηρόκαμπος. Καὶ ἔλαβε αὐτὴ τὴν ὀνομασία γιατὶ δὲν ἔχει νερὸ σὲ μεγάλη ἔκταση. Ἐκεῖ εἶναι μερικὲς βλάχικες καλύβες, ποὺ ἀπὸ μακρυὰ δὲν φαίνονται καθόλου, ἀπὸ κοντὰ μοιάζουν μὲ τὶς καλύβες τῶν Ἐσκιμώων.

Πελώριοι σκύλοι σὰν μυθικὰ λεοντάρια, τὶς φυλάνε ἀπὸ τοὺς λύκους καὶ κακοὺς ἐπισκέπτες.

Μισὴ ὥρα μετὰ τὶς καλύβες αὐτὲς ἐφθάσαμε στὸ Καταφύγιο. Ἐκεῖ βρήκαμε ὅτι μᾶς χρειαζόταν γιὰ νὰ ξεκουρασθοῦμε καὶ νὰ κοιμηθοῦμε ἄνετα.

Τὸ βραδάκι παρακολουθήσαμε τὴν δύσι τοῦ ἡλίου, ἕνα φαινόμενο ἀξιοθαύμαστο καὶ ἀνώτερο ἀπὸ κάθε περιγραφή. Τὸ βράδυ ἀνάψαμε μιὰ γερὴ φωτιὰ στὸ Καταφύγιο, ποὺ μᾶς ζέστανε καλὰ καὶ μᾶς ἔκανε νὰ θυμηθοῦμε τὶς χειμωνιάτικες παγερὲς νύχτες.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα πρωὶ-πρωὶ ἀνεβήκαμε στὴν ψηλὴ κορυφὴ τοῦ Χελμοῦ. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἴδαμε τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου, ἄλλο πάλιν ἐξαίσιο φαινόμενο ὡραῖο ὅσο καὶ ἡ δύση. Κατὰ τὶς ἑννέα, ἀφοῦ προγευματίσαμε στοῦ Ποιλιοῦ τὴ Βρύση, δηλαδὴ κοντὰ στὸ Καταφύγιο, ξεκινήσαμε γιὰ τὰ Καλάβρυτα μὲ τὶς καλύτερες ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν ἐκδρομή μας αὐτή.

Ἄστρων τῆς Αὐγῆς [Γ]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Μπέμπης κλαίει σὲ μιὰ γωνιά.

Ἡ μαμά του τὸν μαλλώνει.

— Δὲν ντρέπεσαι νὰ κλαῖς ἔτσι στὴν ἡλικία σου !

Καὶ ὁ Μπέμπης ἀφελέστατα :

— Καὶ πῶς κλαῖνε λοιπόν. . . στὴν ἡλικία μου ;

Δευκοπυργιώτης

***

Ἡ Μπεμπέκα στὴ μαγείρισσα :

— Καλέ, Μαριγώ, γιατὶ τὰ πουδράρεις τὰ ψάρια προτοῦ νὰ τὰ τηγανίσῃς;

Ρόζα-Λίνα

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1937

ΣΤΟ σημερινὸ φυλλάδιο—δωδεκασέλιδο σὰν πρῶτο τοῦ Ὀκτώβρη—δημοσιεύω κι' ἕνα ὡραῖο ζωοφυλικὸ διήγημα εἰκονογραφημένο, εἶναι γιὰ τὴν «**Ἡμέρα τῶν Ζώων**» ποὺ θὰ γιορτασθῇ μεθαύριο, 4 τοῦ Ὀκτώβρη, κατὰ τὸ ἔθιμο ποὺ κατάφερε νὰ καθιερωθῇ καὶ στὴν Ἑλλάδα ἡ Ἑταιρεία τῶν Ζωοφίλων δηλαδὴ νὰ διάρχῃ μιὰ ἡμέρα τοῦ χρόνου ἀφιερωμένη στὰ ζῶα καὶ στὸ τόσο ἀνθρωπιστικὸ αἴσθημα τῆς Ζωοφιλίας. Θὰ γίνουν πολλὲς σχετικὲς ὁμιλίες, κι' ἐδῶ στὴν Ἀθήνα καὶ σ' ἄλλες πόλεις. Πρέπει νἀκούσετε ὅσες μπορεῖτε. Τὰ παιδιὰ χρωστοῦν νἀγαποῦν τὰ ζῶα—καὶ μάλιστα τὰ Διαπλασόπουλα, ποὺ πρέπει νὰ εἶναι τὰ καλύτερα καὶ τὰ εὐγενικώτερα παιδιά. . .

Ἀπὸ τὸ σημερινὸ ἐπίσης φυλλάδιο ἀρχίζει κι' ἡ «**Ἱστορία τοῦ Πιτσιρίκου**» τῆς Κυρα Μάρθας. Τὰ μικρά μας θὰ ἐνθουσιασθοῦν. Εἶναι ἕνα θαυμάσιο παραμύθι ποὺ θὰ βαστάξῃ ὡς τὸ τέλος τοῦ χρόνου, καὶ μάλιστα σὲ κάθε φυλλάδιο θὰ μπαίνῃ ἄφθονη συνέχεια, γιατὶ εἶναι μεγάλο καὶ πρέπει νὰ τελειώσῃ μὲ τὸ χρόνο. Ὅσο γιὰ δεύτερο μυθιστόρημα, δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ χωρέσῃ στὰ ὀκτὼ φυλλάδια (Ὀκτώβρη καὶ Νοέμβρη) ποὺ μένουν. Σ' αὐτὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὶς («**Ὀρνιθες τοῦ Ταϊκούν**» καὶ τὴν «**Ἱστορία τοῦ Πιτσιρίκου**», θὰ δημοσιευθοῦν μερικὰ μεγάλα διηγήματα εἰκονογραφημένα καὶ «**Νέα καὶ Περίεργα**». Ἔτσι θὰ περάσῃ ὁ χρόνος μας καί, ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου, θὰ μποῦμε μὲ τὸ καλὸ στὸν καινούργιο, τὸν 60ὸ ἂν ἀγαπᾶτε, μὲ πολλές, ἐλπίζω, καινοτομίες κι' ἐκπλήξεις. . .

Ὀδτε σήμερα ἔχω πολὺν τόπο γι' ἀπαντήσεις. Ὁ χρόνος, βλέπετε, πλησιάζει νὰ τελειώσῃ, κι' ἔπρεπε νὰ ξεκαθαρίσω τὰ κομμάτια Συνεργασίας ποὺ ἔχω λάβει ἀπὸ τόσον καιρό. Γι' αὐτὸ δημοσιεύω καὶ σήμερα ἀπορρίψεις ποὺ πιάνουν πολὺν τόπο. Ἀλλὰ ἔτσι γίνομαι ἐνήμερη, καὶ στὸ ἑξῆς θὰ δημοσιεύω ἀπὸ λίγες ἀπορρίψεις σὲ κάθε φυλλάδιο κι' ὅλος ὁ ἄλλος χῶρος τῆς Ἀλληλογραφίας νὰ εἶναι γι' ἀπαντήσεις.

Φωτεινὴ Φλώκου, σοῦ ξανάστειλα τὸ φυλλάδιο ποὺ σοῦ τὸ ἔκαμε χίλια ἡ βροχή. Ἄλλη φορά, ἐλπίζω, θὲ θὰ τἀφήσῃς νύχτα στὴ βεράντα. Ναί, χωρὶς ἄλλο νὰ πάρῃς καὶ φευδώνυμο καὶ νὰ μπῇς στὴν κίνησι, ποὺ τὴν παρακολουθεῖς μὲ τόσο ἐνδιαφέρο.

Λήθη, αὐτὸ ἦταν ἐλεύθερο καὶ σοῦ τὸ ἐνέκρινα, ἴσως μάλιστα καὶ φραιότερο ἀπὸ τὸ ἄλλο ποὺ ἤθελες. Χαίρω ποὺ βρῆκες τόσο διασκεδαστικοὺς κι' ἐνδιαφέροντας τοὺς καλοκαιριάτικους Διαγωνισμούς. Ὄχι, στὸ Γρίφο ἐκεῖνο δὲν ὑπάρχει λάθος. Πολὺ καλὴ ἡ Στατιστικὴ σου γιὰ τὰ κομμάτια τῆς Σελίδος. Νὰ τὴ συμπληρώσῃς ὅταν θὰ τελειώσῃ ὁ χρόνος καὶ τότε νὰ μοῦ ἀνακοινώσῃς τὰ ἐξαγόμενα. (Ξέχασα : τί ὡραῖα καὶ καθαρὰ ποὺ γράφεις ! ἀνακούφιση εἶναι παιδί μου, τὸ γράμμα σου).

Στέφανε τῆς Δόξης, «οἱ Πλούσιοι καὶ Φτωχοὶ» ἔχουν ἐξαντληθεῖ καὶ γι' αὐτὸ σοῦ ἔστειλα τὸ δεύτερο τῆς Τριλογίας «Τίμιοι καὶ Ἄτιμοι», μὲ αὐτόγραφο τοῦ κ. Ξενοπούλου ὅπως ἐζήτησες. Στὸ Ραδιοφωνικὸ Διαγωνισμὸ ἀπονέμονται πάντα ἕνα Πρῶτο βραβεῖο. ἕνα Δεύτερο, καὶ τρεῖς Ἔπαινοι, Α', Β', καὶ Γ'. Αὐτοὶ οἱ πέντε λαβαίνουν δῶρα. Ἀλλὰ στὸν τελευταῖο ἔγινε κάποια ἀνωμαλία· δόθηκαν τρία βραβεῖα καὶ Α' Ἔπαινος, ὄχι σ' ἕναν, ἀλλὰ σὲ πολλούς. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ δῶρα ἦταν πάλι πέντε, ἔδωσα τὸ τέταρτο καὶ τὸ πέμπτο στοὺς δυὸ πρώτους τοῦ Α' Ἐπαίνου, ποὺ ἀντιστοιχοῦσαν ὁ ἕνας μὲ τὸν Β' κι' ὁ ἄλλος μὲ τὸν Γ'. Ἄλλη φορὰ αὐτὸ δὲν θὰ ξαναγίνῃ. Ἀπὸ ἕνας θὰ παίρνῃ καὶ τὰ δύο βραβεῖα εἰς καὶ τοὺς τρεῖς ἐπαίνους, κι' αὐτοὶ οἱ πέντε θὰ παίρνουν τὰ δῶρα.

Κι' ἐγὼ ἀπορῶ, ***Ζουζού***, ἀλλ' ἀφοῦ εἶσαι «τεμπέλα στὴν ἀλληλογραφία» τί νὰ γίνῃ; θὰ περιμένω νὰ μοῦ γράψῃς ὅταν σ' ἀφίνῃ ἡ τεμπελιά. Ὄχι δὲν εἶναι. καιρὸς νἀποχωρήσῃς ἀπὸ τὴν κίνησι γιὰ τὸν ἀδελφό σου. Κι' οἱ δυὸ μαζὺ μπορεῖτε νὰ εἶσθε, ὅπως τόσα ἄλλα ἀδέλφια. Δὲν ἀμφιβάλλω πὼς κι' ὁ Σύλλογός σας, θὰ ἔκανε τὸ χρέος του πρὸς τὸν κ. Φαίδωνα, ποὺ τοῦ εἶπα αὐτὰ ποὺ γράφεις κι' εὐχαριστεῖ πολύ. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φροντίσῃ καὶ γιὰ τὸ δῶρο. Ὅσα μαζευθοῦν ἀπὸ εἰσφορὲς τῶν μελῶν, καὶ ὅσα θέλετε νὰ δώσετε ἀπὸ τὸ Ταμεῖο του, θὰ μοῦ τὰ στείλετε νὰ προστεθοῦν στὸ γενικὸ Ἔρανο ποὺ θὰ κλείσῃ στὸ τέλος τοῦ χρόνου (ὅταν θὰ τελειώσουν κι' οἱ γιορτὲς τῆς Πεντηκονταετηρίδας). Τότε θὰ γίνῃ μιὰ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ Διαπλασόπουλα—στὴν ὁποία θὰ ἀντιπροσωπευθῇ κι' ὁ Σύλλογός σας—κι' αὐτὴ θὰποφασίσῃ τί δῶρο θὰγοραασθῇ μὲ τὸ ποσὸν ποὺ θὰ ἔχει ἀποδόσει ὁ Ἔρανος.

Μὲ χαρά, παλιά μου φίλη ***Α. Σ.*** ἔλαβα γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρό. Γιὰ τὸ ζήτημά σου—τὸ δίλημμά σου—ἀπ' ὅλα ὅσα μοῦ γράφεις, ἐσχημάτισα τὴν ἰδέα πὼς πρέπει νὰ προτιμήσῃς τὴ Φιλολογία. Μόνον σ' αὐτήν, ποὺ ἔχεις τόση κλίση, μπορεῖς νὰ γίνῃς «ἐπιστήμων». Ἔπειτα, μ' ἕνα πτυχίο φιλολογίας δὲν γίνεσαι μόνο καθηγήτρια, ποὺ αὐτὸ δὲν θὰ σοῦ ἄρεσε. Μπορεῖς νὰ εἰδικευθῇς σ' ἕναν κλάδο—Φιλοσοφία, Παιδαγωγική, Ἀρχαιολογία, Ἱστορία—νὰ πάρῃς καὶ καμμιὰ ὑποτροφία γιὰ ἕνα-δυὸ χρόνια στὴν Εὐρώπη, καὶ γυρίζοντας νὰ διορισθῇς στὸ Πανεπιστήμιο, βοηθὸς στὴν ἀρχὴ καθηγητοῦ, ἢ στὸ Ὑπουργεῖο. Ἀλλὰ καὶ σὲ ἀνώτερα Σχολεῖα νὰ διδάσκῃς—Ἀκαδημίας, Διδασκαλεῖα—ἄσχημο θὰ ἦταν ; "Οταν δὲν ἔχῃς ἄμεσο ἢ ἀπόλυτο ἀνάγκη νὰ ἐργασθῇς, μπορεῖς ἐξαίρετα νὰ κάμῃς πρῶτα, μὲ τὴν ἄνεσή σου, ὅλη τὴ σπουδή ποὺ χρειάζεται, καὶ κατόπι ν' ἀποζημιωθῇς μὲ τὸ παραπάνω.

Καλὸς ἤλθες, ***Δοξασμένο Ἀκροτήρι***. Κι' ἐμένα μοῦ ἄρέσουν τὰ δωδεκασέλιδα φυλλάδια· βρίσκω μάλιστα πὼς εἶναι «ὅ,τι χρειάζεται» γιὰ τὰ παιδιά. Γι' αὐτό, ἂν κατορθώσω νὰ βγαίνω πάλι τακτικὰ μὲ δώδεκα σελίδες τὴν ἑβδομάδα, δὲν θὰ ἐπιδιώξω ποτὲ μεγαλύτερη ἔκταση. Βλέπω καὶ τὰ εὐρωπαϊκὰ παιδικὰ περιοδικά, τὰ ἑβδομαδιαῖα. Κανένα δὲν ἔχει παραπάνω ἀπὸ ἕξῃ μεγάλες, ἢ ὀκτώ, ἢ δώδεκα σελίδες σὰν τὶς δικές μου. Περισσότερες ἔχουν βέβαια τὰ δεκαπενθήμερα ἢ τὰ μηνιαῖα.

Σ' ἄλλους δὲν ἔχω τόπο νἀπαντήσω σήμερα, ἐφύλαξα ὅλα τὰ γράμματα ποὺ μένουν γιὰ τὸ ἐρχόμενο ποὺ θὰ ἔχω περισσότερο τόπο.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται : «Γιὰ λίγο γλυκὸ» τοῦ ***Ὀπαδοῦ Ἀμεριμνισμοῦ***. Καλὸ τὸ θέμα ἀλλὰ τὸ γράψιμο ὀστερεῖ. Μόνον ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἔχει μερικὰ νόστιμα, «ἡ ἀγία ράβδος τοῦ μπαμπᾶ» κτλ. — «Ἀνέκδοτα τῆς ***Νιόβε***. Τὸ πρῶτο γνωστὸ πολλὲς φορὲς δημοσιευμένο Τὸ δεύτερο ὅμως ἔπρεπε νἆταν «παιδικὸ πνεῦμα» Μιὰ μητέρα, κυρία, δὲν λέει ψέμματα. . . κακὸ παράδειγμα !—«Μιὰ φεγγαρόλουστη βραδυά» τοῦ ***Ρεμῆ***. Κοινότατο. Οὔτε μιὰ πρωτότυπη φράση. Καὶ «τὸ μαῦρο βελοῦδο τοὐρανοῦ τὸ κεντημένο μὲ διαμάντια» πόσες φορὲς δὲν ἔχει εἰπωθεῖ ! (δὲν εἶναι ὅμως «διαμάντι» καὶ τὸλάφωτο Αὐγουστιάτικο φεγγάρι). — «Προλήψεις» τοῦ ***Συριανοῦ***. Νὰ περιορισθῇ μόνο στὶς προλήψεις τῶν μαθητῶν. Τἄλλα εἶναι γνωστὰ καὶ περιττά. Ἄλλωστε τὰ εἶπε κάποτε κι' ὁ κ. Φαίδων σὲ μιὰ «Ἀθηναϊκὴ Ἐπιστολή». Λοιπόν, περιμένω τὸ κομμάτι ξαναγραμμένο καὶ περισρισμένο.—«Μαζὺ καὶ στὸ θάνατο» τοῦ ***Ζίλλερ***. Πολὺ ὡραῖο τὸ θέμα ! Ἀλλὰ ἤθελα ἄλλο γράψιμο, ἄλλο σχέδιο. Δὲν δοκιμάζει ὁ ***Ζίλλερ*** νὰ τὸ ξαναγράψῃ, νὰ τὸ ***συουλουστώσῃ*** λιγάκι καλύτερα ; Προπάντων νἀφαιρέσῃ ὅλα τὰ περιττά.—«Μαῖμοῦ καὶ γάτας» τῆς ***Πικροδάφνης***. Ὁ μῦθος ἀρκετὰ γνωστός, μὰ θὰ δημοσιευόταν ἂν ἦταν καλύτερη ἡ μετάφρασι. Ἔχει μεγάλη ἀκαμψία καὶ διατηρεῖ πολλοὺς γαλλισμούς.— «Ἡ νεράϊδα» τοῦ ***Μαύρου Ρόδου***. Διαβάζεται πολὺ δύσκολα, γιατὶ ὅπου δὲν ἔχει τὶς κουδέντες τῆς Μπεμπέκας, ποὺ κι' αὐτὲς πρέπει κανεὶς νὰ τὶς. . . μεταφράσει (ὀκτὼ, πακακῶ· κτλ.) εἶναι γραμμένο σὲ γλῶσσα πολὺ ἀνακατεμμένη. Τὸ θέμα ἀρκετὰ νόστιμο.— «Μπαλλάντα τοῦ καλοκαιριοῦ» τοῦ ***Μελεάγρου*** (γιατὶ ὑπογράφεται *Meleagre* ; τὸ ὄνομα εἶναι ἑλληνικώτατο). Οἱ εἰκόνες ὡραῖα διαλεγμένες, ἀλλὰ θὰ κέρδιζαν πολὺ περισσότερο ἂν ζωγραφίζουνται πιὸ ἁπλά, μὲ λιγώτερο ἐξεζητημένες ἐκφράσεις. Ἡ σύνταξη σὲ πολλὰ σημεῖα δὲν εἶναι ἑλληνική : «Δροσάτα κύματα π' ἀγέρας δίνει». Τὰ κύματα δὲν τὰ «δίνει» ὁ ἀέρας, τὰ προκαλεῖ μόνο. Καὶ παρακάτω ἡ λέξη «χύνει» δὲν ἔχει δοκιμασμένο, καὶ ἡ λέξη «πανταφέρνει» εἶναι ἀνύπαρκτη Ὁ ρυθμὸς καὶ οἱ ὁμοιοκαταληξίες καλές. Ὁ τελευταῖος στίχος ποὺ ἐπαναλαμβάνεται σὰν ἐπωδὸς σὲ κάθε στροφή, ἔχει μιὰ συλλαβὴ λιγώτερη. Δὲν εἶναι λάθος. ἀλλὰ δὲν ἀκούγεται πολὺ μουσικά."Ας στείλῃ κι'ἄλλα ὁ **Μ** γιατὶ ἔχει ταλέντο.— «Ὁ Γιωργάκης» τῆς ***Μπέττυ***. Πολὺ σύντομο, θέμα πολὺ ἰσχνό. Περιμένω κανένα ἄλλο καλύτερο —«Ὁ φίλος μου» τοῦ ***Συριανοῦ***. Ἂν καὶ σταλμένο δεύτερη φορὰ παρουσιάζει πολλὲς ἀλλεῖψεις ὥστε νὰ τὸ δημοσιεύσω μὲ τὴν καρδιά μου. Περιμένω ἄλλο αἰὸ τυχαρό.—Αὐτὰ εἶναι ὅλα τὰ κομμάτια ὅσα ἔλαβα ὡς τὶς 15 Σεπτεμβρίου. Ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἑξῆς μπορεῖτε νὰ μοῦ στέλνετε πιὰ ὅλοι ἐλεύθερα, γιατὶ δὲν ὑπάρχει κανένα «ὑπὸ κρίσιν» ὥστε νὰ περιμένετε τὴ σειρά σας.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΟΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα : Μαγγάη, κ.(NN). Ταγκολίτα, κ. (AP). Ξανθὴ Προσφυγοπούλα, κ. (NK).

ΓΙΑ ΤΟ ΔΩΡΟ ΣΤΟ ΦΑΙΔΩΝΑ

16ο Δελτίο Εἰσφορῶν

Ἀπὸ προηγούμενες εἰσφορὲς	δρ.	2,152
Τριανταφυλλάκι . . .	»	25
Ἀγκάθι (δευτέρα δόσις) .	»	50
Γαρύφαλλο	»	15
Ἰωνία	»	30
Χρυσῆ Ἑλλὰς	»	20
Τὸ ὅλον μέχρι 26 Σεπτεμβρίου :	δρ.	2,292

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της : "*Ἀστρον τῆς Αὐγῆς* (εἶδα τί ὡραῖα πέρασες στὸ Χελμὸ μὲ τοὺς βλάχους· σήμερα, βλέπεις, δημοσιεύεται καὶ τὸ σχετικὸ κομμάτι·) *Ρεμῆν* (χαῖρω πολὺ γιὰ τὴν ἀπόφασή σου· τὰ ἔλαβα ὅλα· σοῦ ἔστειλα 10 τετράδια καὶ σοῦ ἄνοιξα λογα-

ριασμό· εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὶς εἰκόνες· θὰ χρησιμοποιήσω μερικές· ἄλλη φορὰ ὅμως μὴ γράφεις ἀπάνω τὸνομά σου· μόνο ὁ ζωγράφος ἢ ὁ φωτογράφος μπορεῖ νὰ τὸ γράφει· σ' αὐτὲς τὶς εἰκόνες ποὺ μοῦ στέλνουν ἐγὼ σημειώνω ἀπὸ κάτω «ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὸν τάδε» κι' εἶναι ἀρκετό·) *Γ. Κυριάκου* (ἔστειλα·) *Σφουγγαράν* (εἶδα τί ὡραῖα πρὶν πέρασες στὴν Ὕδρα· καλῶς ἦλθες καὶ τώρα καλὸ σχολεῖο·) *Ἀπλὴν Ζωὴν* (ἔστειλα· ἐλπίζω νὰ προλάβῃς·) *Ἀγριεμμένην Θάλασσαν* (τόσα . . . χρόνια εἶχες νὰ μοῦ γράψῃς καὶ διάλεξες τὴν ὥρα ποὺ βιαζόσουν νὰ πᾶς στὸν ὀδοντοϊατρο; ἔλα, γράψε μου κι' ἕνα μεγαλύτερο γράμμα, νὰ μὲ ἀποζημιώσῃς·) *Κωνστ. Δ. Στεργιόπουλον* (χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία· εἶσαι τόσο μικρὸς καὶ γοητεύεις τὶς Ἀθηναϊκὲς «Ἐπιστολές;» μπράβο! τώρα ν' ἀγοράσῃς ἕναν Ὁδηγὸ ποὺ ἔχει 6 δραχμές· ἐκεῖ θὰ ἰδῆς πῶς θὰ πάρῃς φευδώνυμο κι' ὅλα τὰ ἄλλα ποὺ θέλεις·) *Ἀγνὴν Καρδιὰν* (σύντομο τὸ γραμματάκι σου, μὰ τόσο ὡραῖο! τὰ ἔλαβα ὅλα· περιμένω τὶς ἐντυπώσεις·) *Ὀρεσιβίαν* (καλῶς ἦρθες ἀπὸ τώραῖο χωριό· ἀντέστρεψα τὴν εἰκόνα ἀλλὰ αὔτε βαρκάρη οὔτε σκοῦλο του εἶδα· θὰ εἶναι κρυμμένοι πιὸ πολὺ ἀπ' ὅ,τι πρέπει·) *Μαρίαν Στούαρτ* (ναί, μικρὰ ποσὰ εἶναι δεκτὰ καὶ σὲ ἑλληνικὰ γραμματόσημα· στὴν προκήρυξη κάθε διαγωνισμοῦ ὑπάρχουν οἱ ὁδηγίες· ἀλλὰ πρέπει νὰ διαβάσῃς καὶ τὸν Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ·) *Βιργίλιον* (ἔλαβα· εὐχαριστῶ·) *Βασίλισσαν Νεφερτίτην* (καλῶς ἦρθες·) *Ἴσιδα* (τὸ ψευδώνυμο εἶναι πάντα δικό σου·) *Λεβεντόπουλο* κλπ. κλπ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *20 Σεπτεμβρίου* θὰπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 283ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 2 Δεκεμβρίου.

535. *Λεξίγριφος*

Ἂν μιὰ ἀπὸ τὶς δισύλλαβες
Μ' ἕνα νησάκι ἑνώσῃς,
Εἶδος ἀρχαίων ποιητῶν—
Καὶ νέων— θὰ φανερώσῃς.

Καμπρῶν

536. *Συλλαβόγριφος*

Γράμμα τὄνα, τἄλλο νότα,
Μὲ τὸ τρίτο πάντα ρώτα,
Τ' ὅλο στὴ δημοτική—
Πρῶτο στὴ μαγειρική.

Λόλω

537. *Στοιχειόγριφος*

Τὸ τελικό του ἂν βγάλω,
Ἀπὸ σανίδι. . . μαῦρο,
Θαλασσινὸ θενάβρω
Μὲ καύκαλο μεγάλο.

Ἀφανὴς Ἥρωας

538. *Μεταγραμματισμὸς*

Βγάλε Λάμβδα, βάλε Βήτα,
Κι' ἀπὸ κάποια λίμνη, κοίτα
Στὴν Εὐρώπη τώρα πόλη
Ποὺ γνωρίζουν βέβαια ὅλοι.

Μελαχρινὸς Ἀντιπλοίαρχος

539. *Δικτυωτὸν*

* * * * * * *=Φωτιστικὸν
* * * *
* * * * * * *=Ἀντίθετον τ. σκληρὸς
* * * *
* * * * * * *=Γάλλος πολιτικὸς καὶ
* * * * δημοσιολόγος περίφημος
* * * * * * *=Καρδινάλιος πρωθυπ.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Χοντροκέφαλος

540. *Κρυπτογραφικὸν*

123145678	=	Ἐκπαίδευτ. ἵδρυμα.
264878	=	Ἐπίθετον τοῦ γέροντος.
3124678	=	Τὸ σῶμα, τὸ πετσί μας.
416312	=	Μέγας Ρωμαῖος.
5456873	=	Ἀντωνυμία.
65278	=	Μέρος τῆς ἐκκλησίας.
736263	=	Θεός.
8573	=	Ἔχει μέλλον.

Πικροσάφνη

541. *Διπλὸ Κεφάλι*

Ὥρος, ρίς, οὖς, ἀνία, πόρος, ὁδός, βέλος, κόρος.

Εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς νὰ προστεθῇ ἀπὸ ἓν γράμμα ὡς κεφαλή, καὶ νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις τάρχικὰ τῶν ὁποίων νὰποτελοῦν μέγαν ποιητήν.

Σκλαβωμένο Νησί

542. *Διπλῆ Ἀκροστιχὶς*

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν πατέρα τῆς Ἐκκλησίας, τὰ δὲ δεύτερα γράμματα Μοῦσαν:

1, Ἤπειρος· 2, Κριτὴς τοῦ Ἅδου· 3, Ἀρχαῖον ἔπος· 4. Πτηνὸν θαλάσσιον· 5, Ὠκεανός· 6, Σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος· 7, Γεωγραφικὸς ὅρος· 8, Μέρος τοῦ ἀρχ. ναοῦ.

Σίφουνας

543. *Γρῖφος*

[Μ]

ιφ

ς

Μιχαὴλ Στρογγὼφ

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 29.

337. Ἀντιγόνη (ἀντί, γόνυ). — 338. Μουσικὸς (μοῦ, σύ, Κῶς).—339. Ἐαρφρέαρ.—340. Ρόδας-ρόδον.—341. ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΗΣ (ρέννος, ἀσθενής, Τῆνος. δρνεον, στοά, θέρος, Νέστος, ἤτα).—342-346. Τὸ πτερωτὸν εἶναι τὸ Ρ: Ρῆμα, ΑΡαχθος, ΕὐΡώπη, ΓιβΡαλτὰρ, ΚανάΡης).—347. ΛΕΩΝΙΔΑΣ (ΛΕων, Ὥρα, ΝΙνος, ΔΑΣμός).—348. Ὅποιος θέλει τὰ πολλά, χάνει καὶ τὰ λίγα.—349. *Οἱ μὲν κόρακες τρώγουν τὸ σῶμα, οἱ δὲ κόλακες νὴν ψυχὴν* [η μ' ἔν, Κόρα, κ' ἐς τρω, γ' ὀὖν τό, σ' ο μα, ἰδὲ κόλλα, κ' ἐς τιν, ψῖ χῖ ν).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΖ'—679]

Διαγωνισμόν μας ἠθοποιῶν [ΑΖ' -511) παρατείνομεν μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου. Εἰς τὴν διοργάνωσιν προσλαμβάνομεν τοὺς *Βέρθερον* καὶ *Βερόνικον*.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ ΡΙΓΟΛΕΤΤΟΣ

[ΑΖ'—680]

Καραλόπουλα, τί γίνεσθε; Μὲ ξέρετε; Εἶμαι ἡ *Δοξασμένη Ὕδρα*

[ΑΖ'—681]

Κόμη Ὀπλιγκαντώ, τί ἀσυνάρτητες οἱ (614)—[616)!!! καὶ πόσο δικαία ἡ (564)! μετὰ τὴν (626)!!!...

Ὑδραιόπουλο, Θηριοδαμαστὴς

[ΑΖ'—682]

Τοὺς εὐχηθέντας με ὁλόθερμα εὐχαριστῶ. *Ζακυνθυνούλα*

[ΑΖ'—683]

Κόμη Ὀπλιγκαντώ: «Chien qui aboie ne mord pas». συμβολίζουν αἱ ἄγγελίαι σου. . . Μειράκιον!!!

ΣΥΡΙΑΝΟΣ

[ΑΖ'—684]

Εὐχαρίστως ἀναγγέλλομεν εἰσοδον *Θηριαδαμαστοῦ* καὶ *Δοξασμένης Ὑδρας* εἰς σύλλογόν μας.

«ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ»

[ΑΖ'—685]

Ὅσα διαπλασόπουλα-ες ἔστειλαν Μ. Μυστικὰ εἰς τὴν *Κυματίζουσαν Κυανόλευκον* καὶ τοὺς ἐστάλησαν πίσω, ἐὰν θέλουν, ἂς ξαναστείλουν εἰς τὴν Δ/οιν: Ν. Ἀναγνωστόπουλον, Ἀφροδίτης 5, Καλλιθέαν, διὰ: ΚΥΜΑΤΙΖΟΥΣΑΝ ΚΥΑΝΟΛΕΥΚΟΝ

[ΑΖ'—686]

Κυματίζουσα Κυανόλευκος, Σκορπιός. Δόν Κιχώτης=Ἀναγνωστόπουλοι. Κεραυνοὶ ἐξ οὐρανοῦ. *Θηριοδαμαστὴς*

[ΑΖ'—687]

Πόλις τῶν Ὀνείρων, *Στέλλα Βιολάντη*, δύσκολη ἡ γαϊδουροκαβαλλαρία στὸ Μαυρομμάτη. *Θηριοδαμαστή*. . . κατὰ τὸ γάϊδαρο!!! *Ζακυνθυνούλα*

[ΑΖ'—688]

Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ Διαπλασόπουλα-ες ἄνω τῶν 17 ἐτῶν. Νὰ ἐλπίζω;—Δ/σις: Ἀμαλία Ραφαήλοβιτς, Θήρας 133, Ἀθήνας (8). ΑΝΔΑΛΟΥΖΑ

[ΑΖ'—689]

Κόμη Ὀπλιγκαντώ, σοῦ δίδεται μιὰ εὐκαιρία νὰ θριαμβεύσῃς, μιὰ ποὺ ζῆς στὰ λιμέρια μου. Ἀποκάλυψέ μα, μπέμπη μου. ΚΑΘΡΙΝ ΑΡΒΑΝΕΣΚΩ

[ΑΖ'—690]

Συριανέ, ἀφοῦ μὲ βεβαιώνεις ὅτι τὸ δημοσίευμά σου «Πωλητὴς τῆς τύχης» (τόμ. 1937) τὸ ἔγραφες χωρὶς νὰ γνωρίζῃς τὸ ὅμοιο δημοσίευμα στὸν τόμο 1932, σὲ πιστεύω καὶ γι' αὐτὸ ἀνακαλῶ τὴν ἀγγελίαν μου (ΑΖ'—610). *Αἰγαιοπελαγίτης*

[ΑΖ'—691]

Ἀφαιτρεῦσαν δὲν σὲ ξέρω. Τί σχέσιν ἔχεις μὲ τὴν Νεοφερμένη καὶ τὴ Σπηλιώτισσα; Πότε θἄρθω; Μὰ ἤμουν ἐκεῖ τὸν Ἀβγοῦστο ὁλόκληρο.

Ἀγριεμένη Θάλασσα

[ΑΖ'—692]

«*Νεανικὴ Δράσις*», δυστυχῶς δὲν μπορῶ νὰ λάβω μέρος στὸν ὡραῖο διαγωνισμό σας. Λόγοι ἀνώτεροι.

Στέφανος τῆς Δόξης

[ΑΖ'—693]

Ὑπενθυμίζω [ΑΖ' 505]. Ἀλλαγὴ διευθύνσεως: Δέξιππον Ἀντωνιάδην, Θεσσαλονίκην, διὰ: ΣΚΥΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

[ΑΖ'—694]

Μειράκια μὴ δυνάμενα θίξαι Μύρμηγκα!. . Μπαμπούλα ἰδόντα καὶ τρεπόμενα εἰς φυγήν!... ἀκαταπαύστως φλυαροῦντα, ὡς ὁ *Κόμης Ὀπλιγκαντώ*, περιττόν ἐστι συνδιαλεχθῆναι μετὰ τῆς: *Δορελάϊ!*

[ΑΖ'—695]

«*Ἀνοικτόκαρδοι*», βραβεῖο ἔλαβα· ὁ περευχαριστῶ.—*Θηριοδαμαστή*. *Ριγολέττος* διαμαρτύρεται!. . δὲν ἦρθε ἔκτος!.. Μωρὸς παῦναι!.. *Ὑδραιόπουλο*

[ΑΖ'—696]

Ἀνοικτόκαρδοι, Βραβεῖον ἔλαβα· εὐχαριστῶ. Ὀρεσιβία, ξέρω ποιὰ σοῦ τὸ μαρτύρησε. Περιμένετε νὰ θυμώσω καὶ θὰ δῆτε! *Ἀττὲ Ἰρὰμ*

[ΑΖ'—697]

Βγαλμένη ἀπ' ἕνα παθητικὸ βιολί ἔρχομαι κι' ἐγὼ διὰ νὰ χαιρετήσω ὅλον τὸν κόσμον ποὺ βρῆκα, ν' ἀλληλογραφήσω καὶ νὰνταλλάξω τετραδιάκια μὲ τὴν Μεγάλην του τάξιν. Λεοντόκαρδε, Σαρπηδόνα, Κόμητα Ὀπλιγκαντώ, Εὐάννα, Διαπλασόπουλα ἐξωτερικοῦ, περιμένω κι' ἀπό σᾶς. Δ/σις: Ἀνίδα Ἄνναν Ρίζοπούλου, Ζεύξιδος 5, Θεσσαλονίκην διὰ ΤΑΓΚΟΛΙΤΑ

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ Ψαρρομηλίγκου 22 Ἀθῆναι